

દસ્તાવેજી પુરાવા સાથે

જૈન ઇતિહાસમાં પ્રથમ વાર અનુપદાસની અજાણી બાજુઓ ઉપર પ્રકાશ પાડતી

અનુપદાસની કરમકુંડળી

અને

તેના ખૂની કારનામા

*

૧. અનુપદાસના આંધળા અનુયાયીઓનાં કાળાં કારસ્તાન

હમણાં થોડા મહિનાઓ અગાઉ પરવીન બાબીનું અવસાન થયું હતું. એક જમાનાની ખ્યાતનામ હિરોઈન મૃત્યુ પહેલાં પાગલ જેવી થઈ ગઈ હતી અને ચોંકાવનારા બખાળા કરીને ચર્ચાસ્પદ બની હતી. માનસિક સંતુલન ગુમાવી બેઠેલી પરવીન બાબી છેલ્લે ગુમનામ અવસ્થામાં મરી ગઈ અને ત્રણ ચાર દિવસ પછી તેના મૃત્યુની ભાળ દુનિયાને મળી. પરવીન બાબીના બખાળાને સારા કહેવડાવે એવા બખાળા ‘જગત હિતકારણી’માં અનુપદાસે કર્યા છે. આ ચોપડી અનેક ગંદાં વિવાદાસ્પદ વિધાનો અને અનુપદાસની ગટરછાપ ગંધાતી માનસિકતાથી છલોછલ ભરેલી છે.

આ ચોપડીની વિશદ ચર્ચા કરીએ તે પહેલાં અનુપદાસના આંધળા અનુયાયીઓનાં કાળાં કારસ્તાન ઉપર એક નજર કરવા જેવી છે. અનુપદાસે સ્થાપેલા અનુપમંડળના બુદ્ધિહીન ભક્તોએ રાજસ્થાનમાં અનેક જૈન સાધુ-સાધ્વીજી મહારાજોને હેરાન કર્યા છે અને મરણતોલ કષ્ટો આપ્યાં છે. આ મંડળ હવે શાંત, સહિષ્ણુ અને પ્રમાણમાં ઉદાર એવા ગુજરાતમાં પણ ઉત્પાત મચાવવા માટે રાજધાનીના પાદરમાં આવી પહોંચ્યું છે અને તેણે જૈનોની વિરુદ્ધમાં પોતાની રાક્ષસી જાળ પાથરવાનું શરૂ કરી દીધું છે.

વીસમી સદીના બીજા દાયકામાં અનુપદાસની ઉશ્કેરણીથી રાજસ્થાનના સિરોહી જિલ્લામાં જૈનો વિરુદ્ધ તોફાનો થયાં હતાં અને કાયદો-વ્યવસ્થાના ગંભીર પ્રશ્નો ઊભા થયા હતા અને તત્કાલીન સિરોહી દરબારને આ તોફાનો સામે પગલાં લેવાની ફરજ પડી હતી. તત્કાલીન અંગ્રેજ સરકારે સિરોહી દરબારને જૈનો વિરુદ્ધનાં તોફાનો કડક હાથે દાબી દેવાની તાકીદ કરી હતી. ઉલ્લેખનીય છે કે અનુપદાસનું વતન સિરોહી પાસે હોવાથી તેની જાતિના અભણ, પછાત અને ગરીબ માણસોને તેણે જૈનોની વિરુદ્ધમાં ઉશ્કેર્યા હતા અને ૧૯૨૦માં અનુપમંડળ નામના તોફાની સંગઠનની સ્થાપના કરી હતી, જેનું એકમાત્ર ધ્યેય જૈનોને પરેશાન કરવાનું હતું. અનુપદાસે પહેલી વાર બહાર પાડેલા પેમ્ફલેટમાં જૈનોને ‘રાક્ષસ’ તરીકે ઓળખાવ્યા હતા અને દુષ્કાળ, અકાળમૃત્યુ, આકરા તાપ અને કડકડતી ઠંડી માટે જૈનોને જવાબદાર ગણાવ્યા હતા¹. તેના કહેવા મુજબ ‘જૈન વાણિયાઓની રાક્ષસી વિદ્યાઓના કારણે’ આ બધું બનતું હતું અને સિરોહી જિલ્લાના ભોળા અને નવરા અજ્ઞાની માણસો અનુપદાસની માયાજાળમાં સપડાઈને તેના બહેકાવામાં આવીને જૈનો સામે તોફાને ચડતા હતા. અનુપદાસે પોતાના ભક્તોને જૈનોની મારજૂ કરવાનો ઉપદેશ આપ્યો હતો. તેણે સાફ શબ્દોમાં લખ્યું છે કે ‘આ સોદાગરોની માર-જૂડ કરીને તપાસ કરો.’ (જગત હિતકારણી પૃ. ૭૬) અનુપદાસની હિંસક માનસિકતા દર્શાવતા આ શબ્દો જુઓ : ‘અમે તમોને તમારા બાળ બચ્ચાં સાથે મારી નાખીશું.’ (જગત હિતકારણી પૃ. ૭૭)

અન્યત્ર તેણે જૈનોને ‘લંકાના ઢેડ’ તરીકે ઓળખાવ્યા છે. અનુપદાસના એક સાથી હરચંદ સોનીએ અનુપદાસના કહેવાથી કેટલાંક ભજનો(!) લખ્યાં હતાં જે ભજનો તેની જાહેરસભાઓમાં ગવાતાં હતાં. આ ભજનોમાં જૈનોને અને જૈન સાધુઓને પેટ ભરીને ગાળો ભાંડવામાં આવતી હતી. સિરોહી પ્રાન્તમાં આ લોકોએ કેટલાક જોડકણાં પણ પ્રચલિત કર્યાં હતાં, જેમાં જૈન મુનિઓની ઠેકડી ઉડાડવામાં આવતી હતી. એક મારવાડી જોડકણાનો નમૂનો : ‘સીસમ રી લકડી રેશમ રા ડોર, વૉણિયા રા બાવસી પક્કા ચોર.’

અનુપદાસની આગેવાની હેઠળ ૧૯૨૦માં સિરોહી વિભાગમાં એક મોરચો કાઢવામાં આવ્યો હતો અને તેમાં જૈનોને

1. Notification by Durga Prasad, deputy secretary, Home Dept, Government of Rajasthan, 5 Aug. 1957, Rajasthan Gazette, ix (1957), p. 270; Sirohi Jila Jain Sangh [the Sirohi District Jain Association] to chief minister of Rajasthan, 10 Oct. 1963. I am grateful to Denis Vidal for providing me with copies of the latter document, and of those cited in nn. 108, 109, 112 and 113 below, all of which are from the registry of the Home Department, Government of Rajasthan, Jaipur.

‘અનુપદાસનાં વચનો સ્વીકારવા’ સૂત્રોચ્ચાર કરવામાં આવ્યા હતા. આ મોરચામાં સામેલ થયેલા તોફાનીઓએ પાડવા ગામમાં જૈન ઉપાશ્રય ઉપર હિંસક હુમલો કર્યો હતો, એટલું જ નહીં, અનુપદાસના ઇશારે તે ઉપાશ્રયમાં બિરાજેલા જૈન મુનિઓને પણ હુમલામાં નિશાન બનાવ્યા હતા અને પ્રાચીન હસ્તલિખિત ગ્રંથોને સળગાવી દીધા હતા.² અનુપદાસના આ ઝેરીલા પરાક્રમથી સરકાર પણ ખળભળી ઊઠી હતી અને સરકારના આદેશથી પોલીસે અનુપદાસના કુટુંબી જેસા સુથાર સહિત પંચોતેર અનુયાયીઓને પકડી લીધા હતા અને ટ્રાયલ ચાલ્યા બાદ આમાંના છેતાલીસ તોફાનીઓને ત્રણથી નવ મહિનાની જેલની આકરી સજા થઈ હતી. અનુપદાસના ગોરખધંધાથી ચોંકી ઊઠેલી સરકારે ‘જગત હિતકારણી’ની કોપીઓ જપ્ત કરીને તેનો નાશ કરાવ્યો હતો અને તેની ઉપર પ્રતિબંધ મૂકી દીધો હતો.³

અનુપદાસના અનુયાયીઓએ જો કે ‘જગ હિતકારણી’ ઉપરના પ્રતિબંધની પરવા કર્યા વિના જૈનો વિરોધી ભેદી પ્રવૃત્તિઓ ચાલુ જ રાખી હતી અને હવે તેમણે ગામેગામ અનુપદાસના ફોટાઓ દર્શાવવાનું ચાલુ કરી દીધું હતું. આખરે સિરોહી દરબારે અનુપદાસની અસામાજિક અને જૈનો વિરોધી પ્રવૃત્તિઓથી તંગ આવી જઈને અનુપમંડળ ઉપર પણ પ્રતિબંધ લાદી દીધો હતો. તેમ છતાં ભૂગર્ભમાં તો અનુપદાસની પ્રવૃત્તિઓ ચાલુ જ રહી હતી.

સન ૧૯૩૦માં રાષ્ટ્રવાદી ચળવળે જોર પકડ્યું હતું અને સિરોહી સ્ટેટના લોકોએ પણ સિરોહી દરબાર પાસે લોકતાંત્રિક સુધારાઓની માગણી કરીને આંદોલન ચલાવ્યું હતું. આ વખતે તક સાધીને અનુપમંડળના લોકો સિરોહી દરબારની પડખે ચડી ગયા હતા અને જૈનો વિરુદ્ધ તેમની બરાબર કાનભેરણી કરી હતી. અનુપમંડળની ઉશ્કેરણીથી આશ્ચર્યજનક રીતે સિરોહી દરબાર પણ ધીમે ધીમે જૈનો વિરોધી બની ગયા હતા અને તેમણે સન ૧૯૪૩-૪૪માં પોતાના રાજ્યમાં જૈનોને ખેતીની જમીનો ખરીદવા ઉપર પ્રતિબંધ મૂકી દીધો હતો! અને સ્વાર્થી સિરોહી દરબારે અનુપમંડળ ઉપરના પ્રતિબંધોને હળવા કરી દીધા હતા. જુઓ, અનુપદાસ પોતે જ લખે છે : ‘સને ૧૮૮૧થી કોશિશ કરી રહ્યો છું. તો ત્યારથી કોશિશ કરતાં કરતાં અમુક રજવાડાઓને સમજાવીને મારી તરફેણમાં કરી લીધા છે.’ (જગત હિતકારણી પૃ. ૧૬૧)

દેશદ્રોહી અનુપદાસે તો ભારતમાં ચાલતી રાષ્ટ્રીય ચળવળમાં અંગ્રેજોને સાથ આપ્યો હતો અને બદલામાં જૈનોની વિરુદ્ધમાં તેમનો ટેકો માગ્યો હતો. તેણે અંગ્રેજ સરકારને મસ્કા મારવા માટે જૈનોની વિરુદ્ધમાં લખ્યું હતું : ‘આ જાળ તમારા અંગ્રેજોનાં સંતાનોથી જ બંધ કરાવી શકાશે.’ (જગત હિતકારણી પૃ. ૨૦૭)

જો કે આખરે આઝાદી તો આવીને જ રહી હતી અને સિરોહી દરબારનાં રાજપાટ ડૂલ થયાં હતાં, સિરોહી સ્ટેટ ભારતના નવા રાજસ્થાન રાજ્યમાં એક જિલ્લો માત્ર બનીને રહી ગયું હતું. જો કે તેમ છતાં અનુપમંડળની જૈનો વિરોધી પ્રવૃત્તિઓ તો ચાલુ જ રહી હતી અને મંડળ આ આધુનિક વૈજ્ઞાનિક યુગમાં પણ દુષ્કાળ, વાવાઝોડાં, અતિવૃષ્ટિ, અનાવૃષ્ટિ વગેરે કુદરતી આફતો માટે જૈનોને જ જવાબદાર ઠરાવતું હતું, એટલે સુધી કે શીતળા અને પ્લેગ વગેરે રોગો પણ જૈનો પોતાની રાક્ષસી વિદ્યાઓથી ફેલાવે છે એવો પ્રચાર કરતું હતું! નવાઈની વાત તો એ છે કે તેને તેની વિચારધારામાં હા-જી-હા કરનારા મૂર્ખ લોકો આવા વૈજ્ઞાનિક યુગમાં પણ મળી આવતા હતા! અનુપદાસના કહેવા મુજબ તો સૂર્યગ્રહણો અને ચંદ્રગ્રહણો પણ જૈનોની મેલી વિદ્યાના કારણે જ થાય છે! તે તો એટલે સુધી કહે છે કે ધરતીકંપો પણ જૈનો જ કરાવે છે! છે ને બુદ્ધિના બ્રહ્મચર્યનો ‘ઉત્તમ’ નમૂનો!

સન ૧૯૬૩માં રાજસ્થાનના જૈનોએ અનુપમંડળનાં કારસ્તાનો અને ગંદા પ્રચારથી ગળે આવી જઈને તત્કાલીન મુખ્યમંત્રી મોહનલાલ સુખડીયાને આવેદનપત્ર આપીને તેની વિજ્ઞાનવિરોધી, જૈનવિરોધી, માનવતાવિરોધી પ્રવૃત્તિઓનો વ્યાપક ચિતાર આપ્યો હતો.⁴ ૧૯૬૦ના દાયકામાં અનુપમંડળે રાજસ્થાનના જાલોર, પાલી, બાડમેર અને ઉદયપુર જિલ્લાઓમાં તેમ જ ગુજરાતના સાબરકાંઠા જિલ્લામાં પોતાનાં કાર્યોનો ફેલાવો કર્યો હતો.

પરાપૂર્વથી રાજસ્થાન એ પોતાના દુષ્કાળો માટે જાણીતો પ્રદેશ છે. વરસાદ થવો ન થવો કુદરતને આધીન છે. પરંતુ અનુપદાસ અને તેના બુદ્ધિહીન અનુયાયીઓ આ વાત નથી સ્વીકારતા. આથી જ જ્યારે ૧૯૬૩માં રાજસ્થાનમાં વરસાદ ઓછો થયો ત્યારે ‘જૈનો અને તેના સાધુઓ વરસાદ રોકવાની ક્રિયા કરે છે’ એવા આક્ષેપો સાથે અનુપમંડળના ચારસો માણસોના ટોળાએ જૈન દેરાસર ઉપર હુમલો કર્યો હતો અને ચાતુર્માસ કરી રહેલા પાંચ જૈન મુનિઓ ઉપર બેરહમ અત્યાચારો ગુજાર્યા હતા અને ‘જો ચાતુર્માસ ગાળી રહેલા જૈન મુનિઓ પોતાનાં વ્યાખ્યાનો બંધ ન કરે અને ત્યાંથી ચાલ્યા ન જાય તો’ તેમની હત્યા કરવાનું એલાન કર્યું હતું. ફરીથી

2. At the village of Padwa they attacked a Jain dharmasala (rest-house), beating the Jain sadhus and burning some old manuscripts. (USURY, DEARTH, AND FAMINE IN WESTERN INDIA. David Hardiman)
3. Home Dept, Government of Rajasthan, Jaipur, summary of criminal case no. 339 of 1919-20, Sirohi state (Panch Mahajans of Jawal, Barloot, Bhav, Arathwara aud Sanwara v. Jesa Suthar and seventy-four others), by Maganlal Mehta, judicial officer, Sirohi state, 30 June 1920, reproduced as “Appendix A”, Sirohi Jila Jain Singh to chief minister of Rajasthan, 10 Oct. 1963.
4. In 1963 some Jain Baniyas of Sirohi complained a letter to the chief minister of Rajasthan of the continuing activities of the Anup Mandal. (USURY, DEARTH, AND FAMINE IN WESTERN INDIA. David Hardiman)

બે દિવસ પછી અનુપમંડળના બસ્સો માણસોએ નજીકના બીજા દેરાસર ઉપર હુમલો કર્યો હતો અને ઉપાશ્રય ઉપર પથ્થરમારો કરીને ‘જૈન સાધુઓને મારી નાખો’ અને ‘વાણિયાઓને ફેંકી દો’ના નારા લગાડ્યા હતા. આ બનાવમાં સંખ્યાબંધ જૈનો ઘવાયા હતા અને એક વ્યક્તિને હોસ્પિટલમાં દાખલ કરવી પડી હતી.

સાબરકાંઠાના વિજયનગરમાં પણ સન ૧૯૮૫માં ઓછા વરસાદથી ભડકેલા ભીલોએ જૈન દેરાસર ઉપર હુમલો કર્યો હતો, સ્થાનિક જૈનોએ થોડાક સમય માટે જૈન મુનિઓને ત્યાંથી ખસેડી લીધા હતા. ભીલોના હુમલાના કારણે મુનિઓ કેટલાક દિવસો સુધી ગોચરી વિનાના રહ્યા હતા. આ જ વરસમાં કેટલાક ભીલોએ અનુપમંડળના ઇશારે ઉદયપુર જિલ્લામાં પણ કેટલાક સાધુઓ ઉપર હુમલો કરીને તેમના પગ ભાંગી નાખ્યા હતા. આ ભીલોના મનમાં અનુપમંડળે ઝેર રેડીને એવું ઠસાવી દીધું હતું કે ‘જૈન સાધુઓ વરસાદ રોકવાની ક્રિયા કરીને તેમને રીબાવીને મારી નાખવા માગે છે!’

સન ૧૯૮૬માં સાબરકાંઠામાં આવેલા જૈન તીર્થ પોશીનામાં અનુપમંડળ સમર્થિત ભીલ લોકોએ સરઘસ કાઢીને જોરજોરથી ઘાંટા પાડીને સ્થાનિક જૈનોને તેમનાં ઘરોમાંથી બહાર નીકળવા ફરજ પાડી હતી. જૈનો પણ એમ સમજીને તેમની દાદાગીરીને તાબે થયા હતા કે જો તેઓ બહાર નહીં નીકળે તો આ ભીલ લોકો તેમનાં ઘરો બાળી નાખશે. ભીલોએ જૈનોને તેમના માથા ઉપર પાણી ભરેલાં માટલાં ઉપાડવાની ફરજ પાડી હતી અને પછી એ માટલાં સામે તેઓએ બાણ ચલાવીને પાણી ભરેલાં માટલાં ફોડી નાખ્યાં હતાં! ભીલો દ્વારા કરાયેલું આ એક પ્રકારનું ‘રેગિંગ’ હતું. વૈચારિક રીતે પછાત એવા ભીલો માનતા હતા કે આમ કરવાથી જૈનો વરસાદ રોકવાની ક્રિયા કરે છે તે નિષ્ફળ થઈ જશે! સાબરકાંઠામાં આવી જ રીતે અઢાર જ વરસના ગાળામાં ત્રણ વખત જૈનોની સતામણી કરવામાં આવી હતી.⁵ આ ત્રણે બનાવો પ્રસંગે પોલીસની નિષ્ક્રિયતા ઊડીને આંખે વળગે એવી રહી હતી અને જૈનો ભગવાન ભરોસે ફફડતા રહ્યા હતા.

અનુપદાસની અને તેણે સ્થાપેલા અનુપમંડળનાં કારસ્તાનોની આ તો માત્ર નમૂનારૂપ ઝલક છે. એનાં સમગ્ર કારનામાં લખવાની આ જગ્યા નથી અને જરૂર પણ નથી.

૨. અનુપદાસ કોણ હતો?

અનુપદાસ એક અભણ માણસ હતો, જે મારવાડના સુમેરપુર તાલુકાના બાંગડી ગામમાં જન્મ્યો હતો. સુથાર કોમના હીરાસિંઘ મદરેયાના નાના પુત્ર અનુપદાસની માનું નામ જૈતબી હતું. અનુપદાસનો મોટો ભાઈ ભીમસિંઘ હતો. ૧૭ એપ્રિલ ૧૮૪૮ના રોજ જન્મેલો અનુપદાસ મુખ્યત્વે ગામના સુખી લોકોની ગાયો ચરાવવાનું કામ કરતો હતો અને એમાંથી પોતાનું પેટિયું રળી ખાતો હતો. પણ એના મનમાં ખૂબ ધન ભેગું કરવાની ખ્વાહિશ સળવળ્યા કરતી હતી. આ ખ્વાહિશ પૂરી કરવા માટે મહેનત કે ધંધો રોજગાર કરવાના બદલે તેણે લોકોની ગાયોનું દૂધ કાઢી લઈને બારોબાર વેચી મારવાનું ચાલુ કર્યું હતું. પણ ગાયોના માલિકોમાં ગાયોનું દૂધ ઓછું આવવાની ફરિયાદો ઊભી થવાથી આખરે તેની દૂધચોરીનો ભાંડો ફૂટી ગયો હતો અને લોકો દ્વારા હડધૂત થવાથી અનુપદાસ એક દિવસ ચુપચાપ ગામ છોડીને ભાગી ગયો હતો.

હકીકતે આ માણસનું મૂળ નામ અનુપદાસ નહીં પણ ઓખસિંઘ હતું. પરંતુ ચોરીના મામલામાં તે પોતાના સમગ્ર તાલુકામાં બદનામ થવાથી હવે પોતાને ક્યાંય આશરો નહીં મળે એવી બીકના કારણે તેણે પોતાનું નામ બદલીને અનુપદાસ કરી નાખ્યું હતું.

‘અનુપદાસ’ તરીકેની નવી ઓળખ ધારણ કર્યા પછી તેના વતનની પાસેના જ પાલડી (તા. સુમેરપુર, રાજસ્થાન) ગામમાં તેના ઇતિહાસથી અજાણ એવા એક દયાળુ જૈને તેને પોતાની દુકાનમાં નોકર તરીકે રાખી લીધો હતો અને તેને પોતાના ઘરનાં નાનાં-મોટાં કામ પણ સોંપ્યાં હતાં. ચોરીની આદતથી મજબૂર એવા અનુપદાસે પોતાના કપરા સમયમાં આશરો આપનાર જૈનના ઘરમાં જ દાગીનાની ચોરી કરી હતી અને તેની ઝડતી લેવાતાં તેની પાસેથી મુદ્દામાલ મળી આવ્યો હતો. શેઠે તેની સામે કાનૂની કાર્યવાહી કરવાથી ત્યાંથી પણ અનુપદાસને ભાગી જવું પડ્યું હતું. મનોમન ધૂંધવાયેલા અનુપદાસે પોતાની સામે કાનૂનનો દંડો ઉગામનાર જૈન શ્રેષ્ઠીને સબક શીખવવાની પોતાના મનમાં મજબૂત ગાંઠ વાળી હતી. ધીમે ધીમે તેના શેતાની મગજમાં વાણિયા લોકોને લૂંટવાનો વિચાર ઘર કરતો ગયો હતો. તેણે ધારી લીધું હતું કે બધા વાણિયા બહુ પૈસાદાર હોય છે. તેમને લૂંટી લેવામાં આવે તો પરસેવો પાડ્યા વગર ઘણું ધન ભેગું કરી શકાય.⁶

પૈસા ભેગા કરવાની લ્હાયમાં તે જુદી જુદી જગ્યાએ નોકરીઓ કરતો, પણ કામચોરીની આદતથી પીડાતો અનુપદાસ થોડા સમયમાં જ કાં તો પોતે કંટાળીને નોકરી છોડીને ભાગી જતો અથવા તો તેને તેના ખરાબ વર્તવાના કારણે નોકરીમાંથી કાઢી મૂકવામાં

5. This was in third time that this ritual had been repeated in eighteen years. (USURY, DEARTH, AND FAMINE IN WESTERN INDIA. David Hardiman)

આવતો. આ સમયગાળામાં તેણે થોડા સમય માટે જોધપુર સ્ટેટમાં વોચમેન તરીકે નોકરી પણ કરી હતી અને ફરજના ભાગ રૂપે તેને સરકારી ગેસ્ટહાઉસમાં મૂકવામાં આવ્યો હતો. પરંતુ ઉપરી અધિકારીઓની સામે થઈ જવાની તેની ખરાબ આદતના કારણે આ બંને જગ્યાએથી તેને નોકરીમાંથી કાઢી મૂકવામાં આવ્યો હતો.

આમ ને આમ રજળપાટમાં ને રજળપાટમાં બારેક વરસ કાઢી નાખીને છેવટે તેને પોતાનું વતન અને પોતાની મા સાંભરી આવતાં તેણે બાંગડી પાછા ફરવાનું નક્કી કર્યું હતું. જોધપુરથી બાંગડી જવા નીકળેલા અનુપદાસને પાલી શહેર (રાજસ્થાન) પાસેના ખોડ ગામમાં નાથ સંપ્રદાયના ભવાનીનાથ નામના સાધુ સાથે મુલાકાત થઈ હતી. આ સાધુને તેણે માલદાર થવાનો કોઈ કીમિયો હોય તો બતાવવા કાકલૂદી કરી હતી. ભવાનીનાથને પણ તેના દેદાર જોઈને દયા આવવાથી તેને પોતાની સાથે જંગલમાં આવીને પોતે કહે તેવી સાધના કરવા તૈયાર હોય તો તે જરૂર માલદાર થઈ શકે તેમ કહ્યું હતું. અનુપદાસ પણ તેમની સાથે જવા તૈયાર થયો હતો અને મનોમન ‘હવે તો માલદાર બન્યા પછી જ વતનમાં જઈશ અને વાણિયાઓને મારો વટ દેખાડી દઈશ’ એવા તરંગી ખ્વાબોમાં રાચવાનું શરૂ કરી દીધું હતું. ગમે તેમ, પણ વાણિયાઓને દેખાડી દેવાના વિચારો તેનો પીછો જ છોડતા નહોતા.

ભવાનીનાથ સાથે રવાના થયા પછી પોતાના ખરાબ સ્વભાવના કારણે ત્રણ ચાર દિવસમાં જ અનુપદાસને તેમની સાથે પણ વાંધો પડ્યો હતો અને તેણે સાધુ ભવાનીનાથને તત્કાલીન મારવાડમાં બોલાતી છેલ્લી કક્ષાની ગંદી ગાળો ભાંડી હતી. આથી ભડકી ઊઠેલા ભવાનીનાથે પોતાનું ત્રીજું નેત્ર ખોલ્યું હતું અને લાલ આંખ કરીને તેના બરડામાં લાંબો ચીપિયો ફટકારી દીધો હતો. મોતના ભયથી ફફડી ઊઠેલો અનુપદાસ માંડ માંડ પોતાનો જીવ બચાવીને ત્યાંથી મુઢ્ઠીઓ વાળીને નાઠો હતો. એ જ વખતે તેને જૈનોના અને અન્ય સંપ્રદાયના સાધુઓનો પાયાનો તફાવત સમજાઈ ગયો હતો.

રસ્તામાં મનોમન પોતાનો દુઃખમય ભૂતકાળ વાગોળતાં વાગોળતાં એમાંથી બોધપાઠ લઈને પોતાના જીવનમાં સુધારો લાવવાના બદલે ફરી એક વાર તેના મનમાં ‘વાણિયાઓને લૂંટવાના’ ઈરાદાઓ સળવળવા માંડ્યા હતા. પૈસાદાર થવાનો તેની પાસે હવે તો આ એક જ ‘શોર્ટ કટ’ બચ્યો હતો. એના મનમાં એક જ વિચાર ઘર કરી ગયો હતો કે ‘બાર બાર વરસની મારી રજળપાટ અને દીનહીન દશા માટે માત્ર અને માત્ર જૈન વાણિયાઓ જ જવાબદાર છે. હું એક દિવસ જરૂર વાણિયાઓ સામે બદલો લઈશ.’ આમ ને આમ બદલાની આગમાં શેકાતો અનુપદાસ એક દિવસ ફરી પાછો પોતાના વતનની નજીક પહોંચી ગયો હતો.

તેના વતનની આસપાસ એટલે કે સુમેરપુર તાલુકાના વિસ્તારોમાં એ સમયે જૈનો બહુ મોટી સંખ્યામાં વસતા હતા. જૈન ધર્મના સાધુ-સાધ્વીઓને મળતા માનપાનથી પણ તે સારી રીતે વાકેફ હતો. તે જોતો કે જૈન લોકો પોતાના ધર્મગુરુના એક જ વચન ઉપર લાખો રૂપિયા વાપરી નાખતા હતા. આ જોઈને તે પણ મનોમન વિચારતો કે ‘હું પણ મારા ધર્મનો સાધુ બની જાઉં તો મને પણ આવાં માનપાન મળે.’ પરંતુ પોતાના શૈક્ષણિક પછાતપણાથી સભાન હોવાથી તે સાધુ બની જતાં ગભરાતો હતો.

અનુપદાસ અભણ અને અક્ષરજ્ઞાન વગરનો હોવા છતાં એક કુદરતી વરદાન રૂપે પોતાની વાત બીજાના મનમાં ઠસાવવામાં તે માહેર હતો. તે સારી વાકૂછટા પણ ધરાવતો હતો. આથી તેણે પોતાની વાકૂછટાનો ઉપયોગ કરીને પોતાના સિક્કા જમાવવાનું મનોમન નક્કી કરી લીધું હતું અને પોતાના પ્લાનના ભાગરૂપે અનુપદાસે પોતાના શેતાની ભેજામાંથી એક નવો જ કીમિયો શોધી કાઢ્યો હતો. તેણે દાઢી વધારીને મુસ્લિમ ફકીર જેવો વેષ પહેરી લીધો હતો.⁷ આ ભેજાબાજ માણસને ખાતરી હતી કે સાધુ જેવા દેખાઈશું તો ‘વાણિયા રા બાવસી રે જયું’ (વાણિયાઓના મહારાજોની જેમ) તેને પણ માનપાન મળશે. કંઈક અંશે તેની ધારણા સાચી પણ નીવડી હતી. એક તો ફકીર જેવાં કપડાં, વધારેલી દાઢી અને ઉપરથી થોડી ઘણી વાકૂછટા; આ બધાનો મેળ થવાથી ગામડાના પછાત, ભોળા અને ગરીબ માણસો તેને સાધુ મહાત્મા સમજીને માનપાન આપતા પણ ખરા.

પોતાના વતનમાં પરત ફર્યા પછી તે આટલાં વરસ ક્યાં હતો એવા પોતાના જૂના પરિચિતોના સવાલના જવાબમાં પોતે સાધુ બની જઈને ઘોર જંગલોમાં કેવી રીતે બાર બાર વરસ સુધી આકરી તપસ્યા કરી તેની કાલ્પનિક વાતો ઉપજાવીને લોકોની સામે કહેતો. તે કયા ગુરુનો ચેલો છે અને તેના ગુરુ ક્યાં છે વગેરે સવાલોના જવાબો તે સીફતથી ઉડાડી દેતો અને પછી દયામણું મોં કરીને આકાશ તરફ બે હાથ ફેલાવી દેતો.

અનુપદાસના આકાશ તરફના ઈશારાથી બિચારા અભણ લોકો અને તેના જૂના પરિચિતો એમ સમજતા કે તેના ગુરુ દેવ થઈ ગયા છે અને ઉપર સ્વર્ગમાં ચાલ્યા ગયા છે!

ચાલાક અનુપદાસે ગરીબ, અભણ, નવરા, કામધંધા વગરના અને માનસિક તેમ જ સામાજિક રીતે પછાત એવા લોકોના મનમાં એક વાત બરાબર ઠસાવી દીધી હતી કે પોતાને જે ચોરીના આરોપસર ગામ છોડવું પડ્યું હતું એ ગાયોના દૂધની ચોરી પોતે

6. જુઓ, દિપ્પણ નં. ૧૦.

7. He also began to dress as a religious mendicant. (USURY, DEARTH, AND FAMINE IN WESTERN INDIA. David Hardiman)

ક્યારેય કરી જ નહોતી. પણ ‘વાણિયા લોકો જાદુથી ગાયોનાં આંચળમાંથી દૂધ કાઢી લેતા હતા અને પોતે તો ચોરીનો આરોપ પામીને વગર કારણે બદનામ થયો હતો.’ આથી પોતે વૈરાગી બનીને જંગલોમાં બાર વરસ સુધી ઘોર તપસ્યા કરી હતી અને ‘ભગવાનના હુકમથી’ તે પોતાના ગામના ‘ગરીબ માણસોની સેવા કરવા’ પરત ફર્યો છે. જૈન શ્રાવકના ઘરમાં કરેલી દાગીનાની ચોરીવાળો મુદ્દો તેણે ચાલાકીથી ઉડાડી મૂક્યો હતો.

‘ભગવાને આપેલા હુકમના કારણે’ જ પોતે ‘ઓખસિંઘ’માંથી ‘સંત અનુપદાસ’ બન્યો છે એમ તેણે લોકોને ભરમાવવાનું શરૂ કરી દીધું હતું અને ચાલાકીથી પોતાના નવા નામની આગળ પોતાની જાતે જ ‘સંત’નું વિશેષણ લગાડી દીધું હતું.

પોતાની વાક્યછટાનો ઉપયોગ કરીને તે બીડીઓ ફૂંકીને ટાઈમ પાસ કરતા નવરાધૂપ ગ્રામીણ લોકોને ભેગા કરીને પોતાની બડાઈઓ હાંક્યા કરતો. પાસ કરીને તે દરરોજ પોતાને આવેલાં જુદી જુદી જાતનાં સપનાંની ઉપજાવી કાઢેલી વાતો લોકોને કહેતો. જેમકે તેને ભગવાને સપનામાં આવીને આમ કહ્યું અને તેમ કહ્યું.

ઘોર જંગલમાં આકરી તપસ્યા કરતી વખતે પોતાને કેવી રીતે ભગવાને દર્શન આપ્યાં હતાં એની કાલ્પનિક કથાઓ કહીને તે ગ્રામીણ લોકોની વચ્ચે પોતાની જાતે જ પોતાની પીઠ થાબડ્યા કરતો.

તે કહેતો કે ભગવાન તો ગરીબ લોકોનું બહુ જ ભલું કરવા ચાહે છે પણ અમુક ‘મેલાં તત્ત્વો’ ભગવાનના કામમાં વિઘ્ન નાખીને ગરીબોનું ભલું થવા દેતાં નથી. પહેલાં તો અનુપદાસ લોકોના મનમાં તે મેલાં તત્ત્વો કોણ હશે તે અંગે જિજ્ઞાસા ઊભી કરે પછી તેમને જ જવાબ પૂછે : ‘તમને શું લાગે છે, એ મેલાં તત્ત્વો કોણ હશે?’

હવનમાં હાડકાં નાખનારાઓની કથાઓ તો બધાએ સાંભળી જ હોય, એટલે ભોળા ગરીબ માણસો તરત જવાબ આપે કે ‘એ મેલાં તત્ત્વો એટલે રાક્ષસો.’

‘શાબ્બાશ.’ પોતાને આ જ જવાબની અપેક્ષા હોવાથી આફરીન થઈને તે લોકોને પોરસ ચડાવે : ‘હવે તમે બોલ્યા એ સાચું.’ રાક્ષસો જ ભગવાનના કામમાં વિઘ્ન નાખે છે. ખુદ ભગવાને પણ મને આમ જ કહ્યું છે. પછી ધીમે રહીને ઉમેરે : ‘એ રાક્ષસોનો નાશ કરવાનું કામ ભગવાને મને સોંપ્યું છે.’ લોકો અહોભાવથી તેની સામે જોઈ રહે એટલે તે ગરમ લોઢાને ટીપી નાખતો હોય એમ સામો સવાલ કરે : ‘તમે મને ભગવાનના કામમાં સાથ આપશો ને?’ ‘ભગવાનના કામ’માં સાથ આપવાનો હોવાથી બિચારા ભોળા લોકો તરત હા પાડી દે. પછી ફરી પોતાની ચાલાકીનો ઉપયોગ કરીને અનુપદાસ ધીરેથી વાતમાં મમરો મૂકે : ‘ધ્યાન રાખજો હો, કળિયુગના રાક્ષસોના માથે શિંગડાં નથી હોતાં!’

ચાલાક ઓખસિંઘ એટલે કે જાતે બની બેઠેલા ‘સંત અનુપદાસ’ને પોતાના વતનમાં પોતાની નવેસરની જિંદગીના થોડા જ દિવસોમાં ખાતરી થઈ ગઈ હતી કે ‘આ ગરીબ માણસોના ખભે બંદૂક મૂકીને જ વાણિયા લોકોને આસાનીથી ઠાર મારી શકાશે.’ બાર બાર વરસ સુધી આમ તેમ ઠોકરો ખાઈને તેના માથાનાં પળિયાં પણ સફેદ થઈ ચૂક્યાં હતાં અને લુચ્ચાઈની સાથે સાથે હવે તેનામાં ખંધાઈનો પણ પ્રવેશ થઈ ચૂક્યો હતો અને તેનું શેતાની દિમાગ પહેલાં કરતાં પણ વધુ તેજ ગતિથી કામ કરતું થઈ ગયું હતું.

૨૨ જૂન ૧૯૨૧ના બુધવારે સુમેરપુરમાં અનુપદાસ મરી ગયો ત્યાં સુધીમાં તેણે આખા સિરોહી, પાલી અને ઝાલોર પ્રાન્તના જૈનોમાં હાહાકાર મચાવી દીધો હતો. પોતાના મોતના આગલા વરસે સન ૧૯૨૦માં તેણે ‘અનુપમંડળ’ની સ્થાપના કરી હતી. આ પહેલાં પણ જૈનો વિરુદ્ધની બધી પ્રવૃત્તિઓ તેના સીધા આદેશ અને સીધી દેખરેખ નીચે જ થતી હતી. એક જમાનામાં કાઠિયાવાડના લોકો જેમ ડાકુ ભૂપતના નામથી ફફડતા હતા તેમ રાજસ્થાનમાં જૈનો પોતાને સંત ગણાવતા ડાકુ અનુપદાસથી ફફડતા હતા.

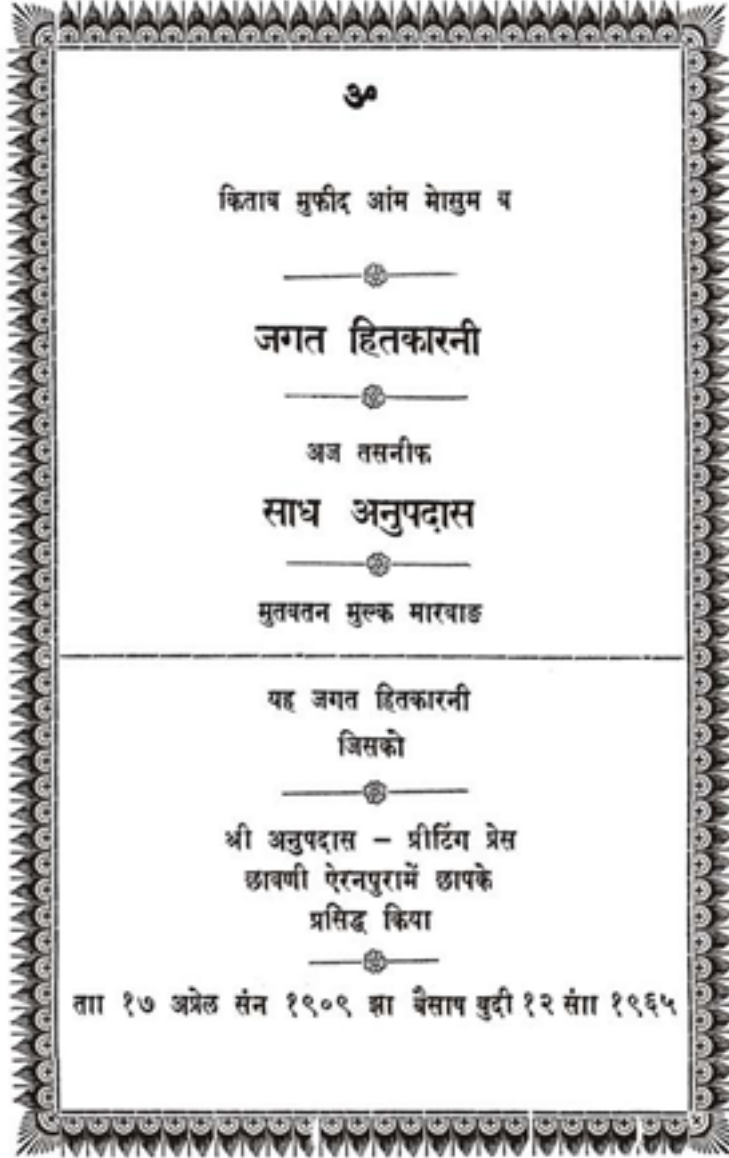
આ માણસ સામાજિક રીતે પછાત અને માનસિક રીતે જડ એવા સમાજના લોકોમાં હિરો હતો. આજે પણ રાજસ્થાનમાં એ સમાજના લોકો શિક્ષણના ક્ષેત્રે પાસ આગળ વધ્યા નથી તો એ યુગના અશિક્ષિત પછાત લોકોની માનસિકતા કેવી હશે એ સમજવું મુશ્કેલ નથી. આવા પછાત લોકો કે જેમાંના મોટા ભાગનાઓ પાસે સમય પસાર કરવાનું કોઈ સાધન નહોતું અને આમ તેમ આંટાફેરા મારીને દિવસો ગુજારી દેતા હતા તેવા નવરા લોકોને અનુપદાસે આબાદ રીતે પોતાની જાળમાં લપેટ્યા હતા. તેના ઇશારે હજારો જૈનોની સંપત્તિઓ લૂંટવામાં આવી હતી, તેના અનુયાયીઓએ કેટલાંયે જિનમંદિરોમાં તોડફોડ કરીને નુકસાન કર્યું હતું, કેટલાંયે જૈન મુનિઓ ઉપર જીવલેણ હુમલાઓ થયા હતા અને અનેક જૈન જ્ઞાનભંડારોને આગ ચાંપવામાં આવી હતી.

૩. ‘જગત હિતકારની’ના પ્રકાશનનો ઇતિહાસ

અનેક જૈનોની સંપત્તિ લૂંટીને અનુપદાસે એ જ ધનમાંથી ‘જગત હિતકારની’ નામનું પુસ્તક હિન્દી ભાષામાં છાપ્યું હતું.

‘જગત હિતકારની’ પુસ્તકમાંનાં જૈનો સામે ખુલ્લેઆમ ‘મારો, કાપો’ જેવા શબ્દો દ્વારા હિંસાનો પયગામ રજૂ કરતાં લખાણો અને ચીતરી ચડે તેવી ગંદી ભાષાના કારણે કોઈ પ્રિન્ટિંગ પ્રેસનો માલિક તેનું પુસ્તક છાપવા તૈયાર થતો નહોતો અને પ્રેસના નામદામ

વગર આ પ્રકારનું પુસ્તક છાપનાર પ્રેસના માલિકને જેલની સજા થાય તેવા બ્રિટિશ ગવર્નમેન્ટના કડક કાયદા હતા⁸ તેથી કોઈ પણ પ્રેસમાં તેનું પુસ્તક છાપી શકાય તે શક્ય નહોતું, આવા સંજોગોમાં અનુપદાસે રીતસર પોતાનો પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ ખરીદ્યો હતો! વાચકો ધ્યાનમાં લે કે જે જમાનામાં ભારતમાં પ્રેસ આયાત કરવો એ મોટા મોટા ઉદ્યોગપતિઓ માટે પણ ધોળા દિવસે તારા જોવા જેવું કામ હતું એ જમાનામાં ખોબા જેવડા તદ્દન પછાત કલાંપુરા (તા. સુમેરપુર) જેવા પાંચસો માણસની વસ્તીવાળા ગામડામાં પ્રેસ નાખવો એ કેવું મુશ્કેલ કાર્ય હશે! એરણપુરા⁹ પાસેના કલાંપુરા ગામમાં મુશ્કેલીથી બે-ચાર જણા પાસે જ સાઈકલ જેવું ‘આધુનિક વાહન’ હતું એ યુગમાં ગરીબ ઘરમાં જન્મેલા અનુપદાસે રીતસર પોતાનો પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ ખરીદ્યો હતો! એક સમયનો આ ગરીબ માણસ જૈનોના પૈસા લૂંટી¹⁰ને કેટલો ધનવાન બની ગયો હતો એ આના પરથી સમજી શકાય છે! પોતાની જ માલિકીના ‘અનુપદાસ પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ’માં

સન ૧૯૦૯માં પ્રકાશિત ઓરિજિનલ ‘જગત હિતકારની’ની પ્રથમાવૃત્તિનું મુખ્ય પાનું.
પુસ્તકમાં અનુપદાસના પ્રેસનું નામ જોઈ શકાય છે.

સન ૧૯૦૯માં તેણે ‘જગત હિતકારની’ની પહેલી આવૃત્તિ છાપી હતી. આ પુસ્તકમાં દેશદ્રોહી અનુપદાસે અંગ્રેજ સરકારની કદમબોસી¹¹ કરવા ઉપરાંત, જૈનો સામે માત્ર અંગ્રેજો જ કામ પાડી શકે તેમ છે તેવા મસ્કા મારવાથી¹² અને પ્રજાના આઝાદી આંદોલનથી વિપરીત અંગ્રેજ સરકારને ખુલ્લો ટેકો આપવાથી તેના શિરપાવ રૂપે સન ૧૯૧૨માં તેને મુંબઈના ખ્યાતનામ ખેમરાજ

8. અત્યારે પણ ગુજરાતી જગત હિતકારણી પુસ્તક પ્રેસના નામકામ વગર જ છપાયું છે.

9. આ એરણપુરા એટલે અત્યારનું શિવગંજ.

શ્રીકૃષ્ણદાસ સ્ટીમ પ્રિન્ટિંગ પ્રેસમાં બીજી આવૃત્તિ છાપવાની ખાસ પરવાનગી મળી હતી! પોતાની માલિકીનો જ પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ હોવા છતાં બીજી આવૃત્તિ તે યુગના મુંબઈના ખ્યાતનામ પ્રેસમાં છપાવવાનું કારણ એ કે પહેલી આવૃત્તિનું છાપકામ ખૂબ નબળું હતું અને અનુપદાસે *તાકાતનું પ્રદર્શન કરવા*, નાખતાં તો પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ નાખી દીધો હતો પણ પોતાના પછાત વિસ્તારમાં તે પ્રેસ ચલાવી શકે એવા કુશળ કારીગરો લાવી શક્યો નહોતો. ક્યાંથી લાવી શકે!

‘જગત હિતકારની’ પુસ્તક અંગે ખરોખરો રસપ્રદ સવાલ તો એ છે અનુપદાસ તદ્દન ‘અંગૂઠાછાપ’ હતો તો તેણે આ પુસ્તક લખ્યું કેવી રીતે? આનું સમાધાન એ છે કે અનુપદાસ બોલતો જતો હતો અને સામાન્ય અક્ષરજ્ઞાન ધરાવનારો તેનો એક સાગરીત લખતો જતો હતો અને એ રીતે આખું પુસ્તક તૈયાર થયું હતું. માટે જ આ પુસ્તકમાં ઢંગધડા વગરનાં લખાણો અને વારંવાર એકની એક વાતનું પિષ્ટપેષણ આવે છે!

આખું ‘જગત હિતકારની’ પુસ્તક ગંદકીથી ખદબદતું, સનેપાતના લવારા જેવું અને જૈનોને **ચોર, રાક્ષસ, ઢેડ, બદમાશ, દુષ્ટ, હરામખોર, જાલિમ, કજાત** વગેરે તરીકે ઓળખાવનારું છે.

— જી હા, ઉપરના ફકરામાં જણાવેલા આ બધા **બોલ્ડ** શબ્દો એણે પોતાના પુસ્તકમાં જૈનો માટે વાપર્યા છે.

‘જગત હિતકારની’ પુસ્તકમાં જગતના હિતમાં શી વાતો છે તેની તો ખુદ અનુપદાસને પણ ખબર નહીં હોય.

૪. અનુપદાસના પુસ્તકમાંથી કેટલાંક ઊંડીને આંખે વળગે એવાં અવતરણો —

૧. આ **જૈન વાણિયાઓ** આવા તીર્થ સ્વરૂપી ઘરડા સ્ત્રી પુરુષને સંસારના હાથે ડાકણ-ડાકણ કરી મારી નખાવે છે. (પૃષ્ઠ નં. ૪૯)
૨. આ **જૈન વાણિયાઓએ** રાવણ કરતાં પણ વધુ પાપ ચલાવ્યું છે. (પૃષ્ઠ નં. ૧૧૩)
૩. જમીનમાતા પણ **જૈન સૌદાગરો**ના રાક્ષસીપાપના કારણે બિમારીઓ ભોગવી રહી છે. (પૃષ્ઠ નં. ૧૬૨)
૪. આ **વાણિયા બેઈમાનો લંકાના ઢેડ છે.** (પૃષ્ઠ નં. ૯૭)
૫. રાવણના સમયમાં આ પાપ લંકામાં જ પ્રગટ હતું. **તેથી વાણિયાઓને લંકાના ઢેડ** કહે છે. (પૃષ્ઠ નં. ૯૭)
૬. આ **વાણિયા એવા કજાત છે**, કે જેવી રીતે હિન્દુસ્તાનને અંદરો-અંદર લડાવીને બરબાદ કરી દીધું છે, એવી રીતે બધી વિલાયતોને આપસમાં લડાવીને બરબાદ કરી દેશે. આ વાણિયા ષડયંત્ર કરે છે. (પૃષ્ઠ નં. ૧૬૭)
૭. આ **વાણિયા એવા દુષ્ટ અને હરામખોર છે**, કે તે પોતાના પાપથી અટકતા નથી. (પૃષ્ઠ નં. ૧૩૨)
૮. આ **સૌદાગરોની માર-ઝૂડ કરીને તપાસ કરો.** (પૃષ્ઠ નં. ૭૬)
૯. તમે વાણિયાઓ રાત-દિવસ દુનિયાના નામનું પાપ કોઈ ટાપુ ઉપર કરાવી રહ્યા છો, તે નહીં બતાવો તો **અમે તમોને તમારા બાળ બચ્ચાં સાથે મારી નાખીશું.** (પૃષ્ઠ નં. ૭૬-૭૭)
૧૦. આ **સૌદાગરોને એવો-એવો ડર આપવાથી** થોડું ઘણું પાપ કરવાની જગ્યા બતાવશે. કારણ કે આ **જૈન સૌદાગર મહાજન ખૂબ કપટી અને અપ્રમાણિક છે.** (પૃષ્ઠ નં. ૭૭)
૧૧. જ્યાં સુધી સંસારના લોકો આ **સૌદાગર મહાજનોને સજા નહીં કરે ત્યાં સુધી** મહાજનો **પોતાના કુકર્મોને** છોડશે નહિ. (પૃષ્ઠ નં. ૭૭)
૧૨. આ **વાણિયાના ઘરોમાં ગુપ્ત પાપની વિદ્યા** પેઢી દર પેઢીથી ચાલી આવે છે. (પૃષ્ઠ નં. ૭૮)
૧૩. આ **વાણિયા થોડો ઘણો પ્લેગનો રોગ ચલાવીને પણ** સંસારના લોકોને બરબાદ કરી દે છે. (પૃષ્ઠ નં. ૧૦૭)
૧૪. દુનિયામાં બધા લોકોની વય ૧૨૫ વર્ષની છે. પરંતુ આ **સૌદાગરો કોઈને પણ પૂરી વય જીવવા દેતા નથી અને કાચી વયમાં મારી નાખે છે.** (પૃષ્ઠ નં. ૧૧૮)
૧૫. રાવણ સંસારના હાથે દેવતાઓ ઉપર હાડ માંસ નંખાવી રહ્યો હતો, તેવી રીતે આ **વાણિયાઓ પણ અત્યારે સંસારના હાથે દેવતાઓ પર હાડ માંસ નંખાવી રહ્યા છે.** (પૃષ્ઠ નં. ૧૩૦)

10. જુઓ, અનુપદાસ પોતે જ બિનધાસ્ત લખે છે : ‘જે ધન વાણિયાઓએ રાક્ષસી પાપથી ભેગું કર્યું છે, તેને સંસારના લોકો બધા વહેંચી લઈને લઈ લેશે તો કોઈ દોષ નથી.’ (જગત હિતકારણી, પૃષ્ઠ ૧૯૧)
11. (a) ‘દયાલુ મહારાજાધિરાજ પંચમ જોઈ બહાદુર કી ખિદમત મેં હાથ જોડકર અર્જ કરતા હું કિ....’ (મૂળ હિન્દી જગત હિતકારનીની ભૂમિકામાંથી)
(b) ‘મैं परम दयालु परमेश्वर तथा प्रजापति अंग्रेज महाराज से फिर भी प्रार्थना पूर्वक कहता हूं कि आप मुझे गरीब अनुपदास की इस सर्वहितकारी प्रार्थना को स्वीकार कर मुझे अनुग्रहित करेंगे.’ (મૂળ હિન્દી જગત હિતકારનીની ભૂમિકામાંથી)
12. ‘આ જાળ તમારા અંગ્રેજોનાં સંતાનોથી જ બંધ કરાવી શકાશે.’ (જગત હિતકારણી પૃ. ૨૦૭)

૧૬. આ મૂર્તિઓને કાઢવાનું, જમીનને ફાડવી, કાળ વગેરેનું પડવું, જાત-જાતની બિમારીઓનું થવું, ખજાના વગેરેને ખેંચવું, અક્કલ વગેરેને ફરવું, વરસાદનું ના થવું, નાની વયમાં મૃત્યુ થવું, આ બધું જાદુથી થઈ રહ્યું છે અને આ ઈન્દ્રજાળ જાદુ રાવણની માફક બલિરાજાના પછી આ વાણિયાઓએ ચલાવી રાખ્યું છે. (પૃષ્ઠ નં. ૧૩૬) જેવી રીતે આ બધા પરચા થઈ રહ્યા છે, તે બધા જૈન વાણિયાઓના ચલાવેલા છે. (પૃષ્ઠ નં. ૧૩૬)
૧૭. અદાલતમાં ન્યાય કરવાવાળાની બુદ્ધિ પણ રાક્ષસી પાપથી આ વાણિયાઓએ ફેરવી દીધી છે. (પૃષ્ઠ નં. ૧૪૩)
૧૮. રાક્ષસી પાપથી વાણિયાઓએ સંસારના તમામ લોકોને જૂઠાની જેવા કરી દીધા છે. (પૃષ્ઠ નં. ૧૪૭)
૧૯. ન્યાયાધીશોની બુદ્ધિ અને સંસારના બધા લોકોની બુદ્ધિ આ વાણિયા મહાજનોએ પોતાના વશમાં કરી રાખી છે. તેથી ન્યાય કરવાવાળા લોકોને સાચા અને જૂઠાની સમજ પડતી નથી. (પૃષ્ઠ નં. ૧૪૭)
૨૦. આ વાણિયાઓ દરિયાઓની વચ્ચે કોઈ ટાપુ ઉપર ગુપ્ત પાપો કરાવી રહ્યા છે, કે જેથી દિવસે ને દિવસે દુનિયામાં ખરાબ થતું જાય છે. (પૃષ્ઠ નં. ૧૪૮)
૨૧. જે માણસે આ વાણિયાઓનું રાક્ષસી પાપ પકડ્યું હતું, તો એ જ સમયે તેમના રાક્ષસી પાપને છોડાવીને વાણિયાઓને મારી નાખ્યા હોત, તો ફરીથી આ રાક્ષસી પાપ ચાલતું નહીં, પરંતુ ગુપ્ત પાપ કરવાવાળાને માર્યા નહિ તેથી ગુપ્ત પાપ ચાલી રહ્યું છે. (પૃષ્ઠ નં. ૧૫૦)
૨૨. રાજાઓ તમારે એ વાત ધ્યાનથી સમજવી જોઈએ, કે જ્યાં સુધી એ પાપને નહિ છોડે ત્યાં સુધી એમની પ્રજા સાથે કોઈને જીવતા ના છોડતા. (પૃષ્ઠ નં. ૧૫૧)
૨૩. “આ પુસ્તક કોઈ ધર્મની કે જ્ઞાનની બાબતે નથી” (પૃષ્ઠ નં. ૧૬૨)
૨૪. જ્યારે માણસ મરવાનો થાય છે, ત્યારે આ વાણિયા તેમના રાક્ષસીપાપથી મરવાવાળાની જીભને બોલતી બંધ કરી નાખે છે અને કાચી વયમાં જાદુથી મારી નાખે છે. (પૃષ્ઠ નં. ૧૭૮)
૨૫. જે ધન વાણિયાઓએ રાક્ષસી પાપથી ભેગું કર્યું છે, તેને સંસારના લોકો બધા વહેંચી લઈને લઈ લેશે તો કોઈ દોષ નથી. (પૃષ્ઠ નં. ૧૮૧)
૨૬. આ વાણિયા સૂરજ-ચંદ્રામાને એવાં ગ્રહણ કરાવે છે, કે પહેલાંના જમાનામાં રાવણ સૂરજ-ચંદ્રમાને ગ્રહણ કરતો હતો. (પૃષ્ઠ નં. ૨૧૮)
૨૭. જમીનમાતાને કરોડો રોગ છે. તે આ વાણિયાઓએ જાદુની શક્તિથી કરેલાં છે. (પૃષ્ઠ નં. ૨૨૨)
૨૮. આ વાણિયા લોકો તો પોતાના રાક્ષસી પાપથી વરસો વરસ ગ્રહણ પાડે છે. અને ગ્રહણ વિશે ટીપણાંની અંદર અગાઉથી લખી જાહેર કરવામાં આવે છે. આ ટીપણાં વાણિયાઓએ ચલાવેલાં છે. (પૃષ્ઠ નં. ૪૧-૪૨)
૨૯. ઈન્દ્રજાળના પાપથી જાનવરોને પણ આ વાણિયા અત્યંત દુઃખ દે છે. અને ચોરાસી લાખ પ્રકારના જીવાત્માઓને બેહદ સજા આપે છે. (પૃષ્ઠ નં. ૪૨)
૩૦. આ વાણિયા જાદુથી ચોરાસી લાખ પ્રકારના જીવાત્માઓને મારે છે. જેનું પાપ ખૂબ થાય છે. ખેતીવાડીમાં પણ જીવાતો ખૂબ પાડે છે. (પૃષ્ઠ નં. ૪૨)
૩૧. આ જાદુખોર લોકો સંસારને જુદી જુદી રીતે ગેરમાર્ગે દોરે છે. તમે ઘુવડ નામના પક્ષીને મારીને તેની દવા બનાવી કોઈને પણ આંખોમાં નાખો અથવા કોઈ બીજાની સ્ત્રીનાં કપડામાં લગાવી દો, તો તે વ્યક્તિ તમારા કહેવામાં થઈ જાય, આવી આવી વાર્તા ચલાવી લોકોને ગેરમાર્ગે દોરે છે. (પૃષ્ઠ નં. ૪૨-૪૩)
૩૨. દેવતાઓની સમાધીઓ ઉપર તેમના નામથી લોકો પોતાના હાથે જાનવરોને મારી બલી ચઢાવે છે. તેઓ ધરમની પૂજા તો કરતા નથી. પણ જીવોને મારવા લાગે છે. આમાં સંસારના લોકોનો કોઈ દોષ નથી. કારણ કે તેમની બુદ્ધિ જાદુથી કેદ છે. (પૃષ્ઠ નં. ૪૩)
૩૩. આ વાણિયા લોકો પહેલાં તો પોતાના રાક્ષસી પાપથી સંસારના લોકોને બિમાર કરી દે છે. પછી એવું બતાવે છે કે દેવતાઓએ બિમાર કર્યા છે. કારણ દેવતા જાનવરોનો બલી માંગે છે. તે દેવતા ઉપર બકરાનો બલી ચઢાવો, ત્યારે તેમને આરામ થશે. પછી તે બિમાર વ્યક્તિ પોતાની બિમારીમાંથી છૂટવા માટે અને ડરીને પોતાની જિંદગી ખાતર જાનવરનો બલી ચઢાવી દે છે. આવું કરવાવાળા લોકો વાણિયાના રાક્ષસી પાપથી ભૂલેલા છે. (પૃષ્ઠ નં. ૪૩)

આવાં ઉટપટાંગ, બિનવૈજ્ઞાનિક, નિરાધાર, કપોળકલ્પિત, માનસિક વિકૃતિઓથી ભરેલાં અસંખ્ય વિધાનો ધરાવનાર આ પુસ્તક ઉપર પ્રતિબંધ મૂકવા માટે પૂરતાં કારણો છે. ખરેખર તો આ પુસ્તકનું નામ ‘જગત હિતકારણી’ એમ નહીં પણ ‘જૈન અહિતકારણી’ હોવું જોઈતું હતું.

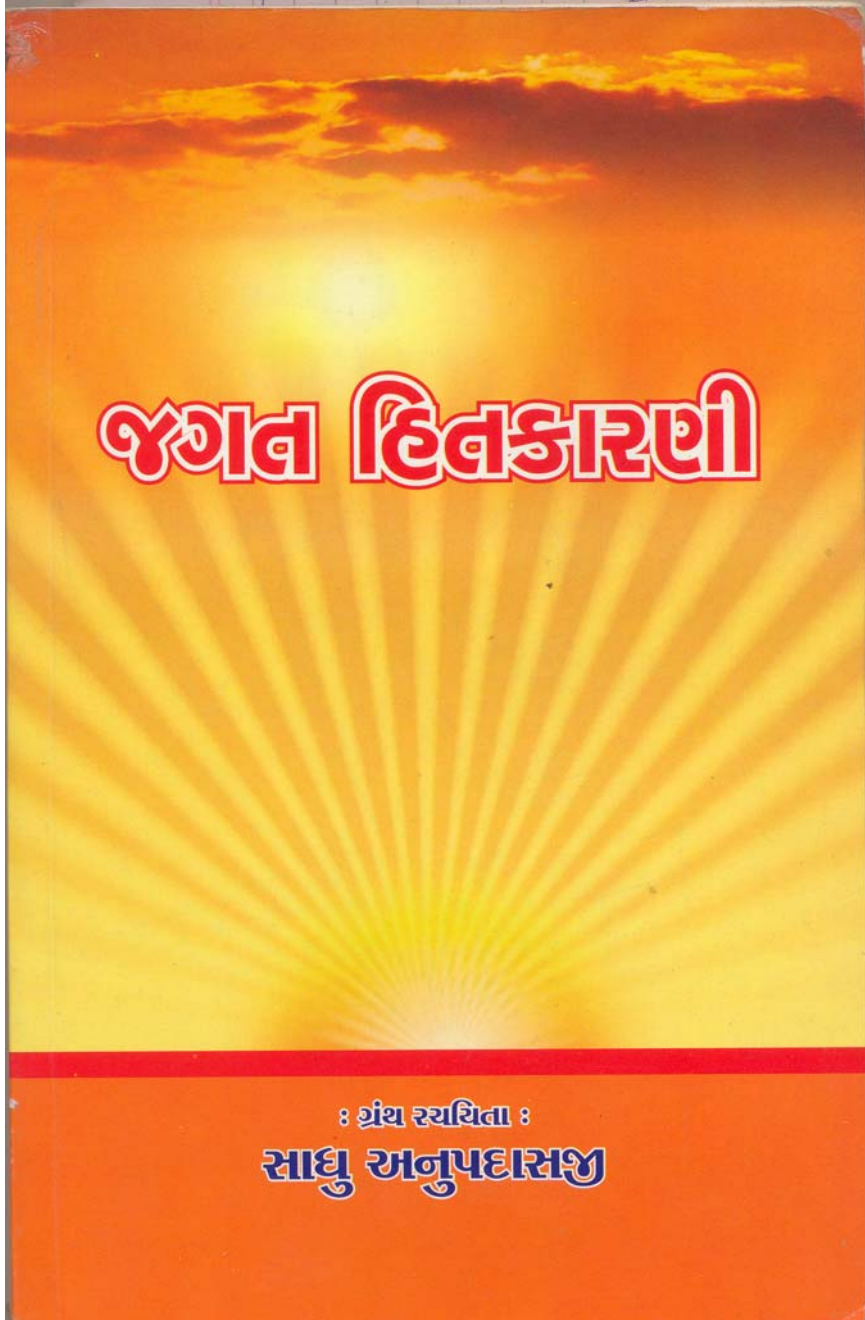
૫. અનુપદાસના પુસ્તકમાંથી સવાસોથી વધુ નમૂનારૂપ વાંધાજનક અવતરણો —

નોંધ : દરેક અવતરણના અંતે કાઉન્સમાં આપેલો નંબર તે ‘જગત હિતકારણી’ પુસ્તકની ગુજરાતી આવૃત્તિનો પાના નંબર છે.

૧. આ જૈન વાણિયાઓની જાળના લીધે દેશ-વિદેશમાં સોના-ચાંદીની ખાણો રહી નથી. (૪૦)
૨. સોના-ચાંદીની ખાણો આકાશ-પાતાળમાં પણ રહી નથી. (૪૦)
૩. બલિ રાજાના સમયમાં તો વગર ખેતી કરે અને વાવે એટલું બધું અનાજ પેદા થતું હતું કે કોઈ અંદાજ ન હતો. (૪૧)
૪. બલિરાજાના સમય પછી આ વાણિયાઓ ઈન્દ્રજાળનું પાપ ચલાવીને ધરતીમાતાને ખૂબ દુઃખ આપી રહ્યા છે. (૪૦)
૫. બલિરાજાના સમય પછી આ સૌદાગર મહાજનો એ ઈન્દ્રજાળનું પાપ કરી દુનિયાનું ખરાબ કરવાનું શરૂ કર્યું છે. (૪૧)
૬. આ વાણિયા લોકો તો પોતાના રાક્ષસી પાપથી વરસો વરસ ગ્રહણ પાડે છે. અને ગ્રહણ વિશે ટીપણાંની અંદર અગાઉથી લખી જાહેર કરવામાં આવે છે. આ ટીપણાં વાણિયાઓએ ચલાવેલાં છે. (૪૧-૪૨)
૭. પહેલાંના જમાનામાં લોકો ખેતીવાડી વગેરે કરતા નહોતા. ખેતી કર્યા વગર જ અનાજ વગેરે પેદા થતું હતું. (૪૨)
૮. જ્યારથી સૌદાગર મહાજનોએ કાળ પડાવવાનું શરૂ કર્યું છે ત્યારથી ખેતીવાડી કરવાની જરૂર પડી છે. (૪૨)
૯. દુનિયા ભરના લોકોની બુદ્ધિ આ સૌદાગર મહાજનોએ પોતાના રાક્ષસી પાપથી ખરાબ કરી દીધી છે. (૪૨)
૧૦. ઈન્દ્રજાળના પાપથી જાનવરોને પણ આ વાણિયા અત્યંત દુઃખ દે છે. અને ચોરાસી લાખ પ્રકારના જીવાત્માઓને બેહદ સજા આપે છે. (૪૨)
૧૦. આ વાણિયા જાદુથી ચોરાસી લાખ પ્રકારના જીવાત્માઓને મારે છે. જેનું પાપ ખૂબ થાય છે. ખેતીવાડીમાં પણ જીવાતો ખૂબ પાડે છે. (૪૨)
૧૧. આ વાણિયાઓનું નામ જાદુખોર રાખ્યું છે. કારણ કે આ જાદુખોર લોકો જમીનમાતાનું પાપ કરાવીને જમીનમાં આગ પણ લગાડે છે. જેનાથી કરોડો જીવ બળી જાય છે. (૪૨)
૧૨. આ જાદુખોર લોકો સંસારને જુદી જુદી રીતે ગેરમાર્ગે દોરે છે. તમે ઘુવડ નામના પક્ષીને મારીને તેની દવા બનાવી કોઈને પણ આંખોમાં નાખો અથવા કોઈ બીજાની સ્ત્રીનાં કપડામાં લગાવી દો, તો તે વ્યક્તિ તમારા કહેવામાં થઈ જાય, આવી આવી વાર્તા ચલાવી લોકોને ગેરમાર્ગે દોરે છે. (૪૨-૪૩)
૧૩. આ વાણિયા લોકોએ પહેલાં તો રાક્ષસી પાપથી બધાની બુદ્ધિ ખરાબ કરી દીધી છે. એટલે લોકો દયા ધરમ પણ જાણતા નથી. (૪૩)
૧૪. દેવતાઓની સમાધીઓ ઉપર તેમના નામથી લોકો પોતાના હાથે જાનવરોને મારી બલી ચઢાવે છે. તેઓ ધરમની પૂજા તો કરતા નથી. પણ જીવોને મારવા લાગે છે. આમાં સંસારના લોકોનો કોઈ દોષ નથી. કારણ કે તેમની બુદ્ધિ જાદુથી કેદ છે. (૪૩)
૧૫. આ વાણિયા લોકો પહેલાં તો પોતાના રાક્ષસી પાપથી સંસારના લોકોને બિમાર કરી દે છે. પછી એવું બતાવે છે કે દેવતાઓએ બિમાર કર્યા છે. કારણ દેવતા જાનવરોનો બલી માંગે છે. તે દેવતા ઉપર બકરાનો બલી ચઢાવો, ત્યારે તેમને આરામ થશે. પછી તે બિમાર વ્યક્તિ પોતાની બિમારીમાંથી છૂટવા માટે અને ડરીને પોતાની જિંદગી ખાતર જાનવરનો બલી ચઢાવી દે છે. આવું કરવાવાળા લોકો વાણિયાના રાક્ષસી પાપથી ભૂલેલા છે. (૪૩)
૧૬. આ વાણિયાઓ પોતાના રાક્ષસી પાપથી સાધુ ફકીરોને પણ એવું સુઝાડે છે, કે સમાધિઓ ઉપર બકરા વગેરે ચઢાવવું સારું છે. જીવો ઉપર સાધુ ફકીરો દયા પણ કરે, તો રાક્ષસી પાપના જાદુથી વાણિયાઓ તેમને દયા પણ કરવા દેતા નથી. તેથી સાધુ ફકીરોને દયા આવતી નથી, અને તેઓ અધર્મનું કામ કરવા લાગી જાય છે. આ વાણિયાઓ રાક્ષસી પાપથી સાધુ ફકીરોને પણ બિમાર પાડી દે છે. (૪૪)
૧૭. બિમારના ઘરે બકરા પાડા વગેરે જીવો દેવતાના નામે મારવામાં આવ્યા છે, (૪૪)
૧૮. રાવણની માફક આ વાણિયાઓએ પણ આ રાક્ષસી વિદ્યાનું પાપ ચલાવ્યું છે. (૪૪-૪૫)
૧૯. આ સિવાય સંસારની અંદર કોલેરાની બિમારીથી કરોડો માણસોને મારે છે. અને રાજા બાદશાહોના હાથે કરોડો જાનવરોને મરાવે છે. કરોડો બકરા વગેરેની ચામડીને ચીરી-ચીરીને ઝાડની કૂંમળી ડાળીમાં બાંધી બાંધીને લટકાવી

- દે છે. સંસારના લોકો ચામડાના ચીરા ના કરે તો બિચારા સંસારના લોકોને જાદુથી બિમાર કરી દે છે. (૪૫)
૨૦. આ વાણિયાઓ પોતાના રાક્ષસી પાપથી વનસ્પતિ જેવી ચીજોમાં પણ ભૂતપ્રેત બતાવે છે. અને દુનિયાના લોકોના હાથેથી ઝાડોમાં ખીલા મરાવે છે. (૪૫)
૨૧. **ઝાડની અંદર ના તો ભૂત છે, કે ના તો પ્રેત છે. આ તો ફક્ત જૈન સૌદાગર મહાજનોની જાળ છે.** કારણ કે આપણા લોકોની બુદ્ધિ ભ્રષ્ટ કરી દીધી છે, તેથી એવું સૂઝે છે. (૪૫-૪૬)
૨૨. **સૌદાગર મહાજનોની જાળ તો ત્યાં સુધી પણ છે, કે લોકોને ઊંઘમાં સપનાં પણ કરે છે.** (૪૬)
૨૩. ના કોઈ ભૂત છે, કે ના કોઈ ડાકણ છે. આ તો વાણિયાના ઘરનું રાક્ષસી પાપ છે. (૪૬)
૨૪. સંસારને તો ખબર નથી, કે આ વાણિયાઓનો જાદુ છે. તેને લોકો ભૂત અને પ્રેત સમજે છે. (૪૭)
૨૫. તમે સંસારના લોકો તપાસ કરો, આ પાપ તો આ મહાજનોનું જાહેર છે. (૪૭)
૨૬. સૌદાગર મહાજનો એ સંસારનું ખરાબ કરવા માટે પશુઓ ઉપર લોકોના હાથે આવો જુલમ કરાવ્યો છે. (૪૭)
૨૭. **બધાં પાપ વાણિયાઓના કુળના માણસોના હાથે જ થાય છે.** આ તો એવાં એવાં પાપ છે કે જે રાવણે દરિયાઓની પાર અલોપ પાપ ચલાવ્યાં હતાં. (૪૭)
૨૮. જેવી રીતે રાવણ રાક્ષસી વિદ્યાના પાપથી કેટલાય પ્રકારનાં સપનાં કરાવતો હતો. તેવી જ રીતે અત્યારે આ વાણિયા પણ કેટલાય પ્રકારનાં સપનાં સુઝાવે છે. (૪૮)
૨૯. પહેલાં રાવણ, કંસ અને કારુન વગેરેએ રાક્ષસી વિદ્યાનું પાપ ચલાવ્યું હતું. ત્યારે તેઓ પણ આ વાણિયાની માફક કંઈનું કંઈ દેખાડતા હતા. આ વાત દુનિયાના લોકો સૌ જાણે છે, કે તેઓ રાક્ષસી વિદ્યાથી દેખાડતા હતા. પરંતુ આ વાણિયા તો રાવણ વગેરે કરતાં પણ વધુ પડતું કંઈનું કંઈ સુઝાડે છે. તે વાતનો ખ્યાલ કોઈને પણ આવવા દેતા નથી. (૪૮)
૩૦. સંસારના લોકો જરા મન લગાવીને સાંભળો. જ્યાં નાનું ગામ છે, ત્યાં પચાસ-સો ડાકણો બનાવી છે. અને જ્યાં મોટું શહેર છે ત્યાં ઘણી બધી ડાકણો બનાવી છે. પુરાણોમાં લખ્યું છે અને દુનિયા પણ જાણે છે, કે ઘરડા માણસો તીર્થ કે મંદિર બરાબર છે. પરંતુ તેમના માથે બદનામી આપવા માટે તેમને ડાકણ બનાવીને આ જૈન વાણિયાઓ આવા તીર્થ સ્વરૂપી ઘરડા સ્ત્રી પુરુષને સંસારના હાથે ડાકણ-ડાકણ કરી મારી નખાવે છે. (૪૮)
૩૧. આ વાણિયાઓએ પાપ કરીને ગરીબ લોકોની બુદ્ધિ ખરાબ કરી હોવાથી, ગરીબ લોકોને અંદરો-અંદર લડાવીને દુઃખી કરે છે અને મરાવે છે. (૪૮)
૩૨. આ વાણિયાઓએ આવું રાક્ષસી પાપ એટલા માટે ચલાવ્યું છે, કે આ રાક્ષસી પાપથી કુલ સંસારનું ધન તેમના કાબુમાં કરી શકે. (૪૮)
૩૩. આ વાણિયાઓએ દુનિયાનું ઘણું બધું ધન પોતાના કાબુમાં કરી લીધું છે. સંસારના માણસોને આ વાણિયા પોતાના રાક્ષસી પાપથી બિમાર કરે છે. (૪૮-૫૦)
૩૪. આ સૌદાગર મહાજનો સંસારના નામનું જાદુથી અલગ-અલગ પ્રકારનું પાપ ચલાવીને લોકોને બિમાર કરીને કાચી ઉંમરમાં મારી નાખે છે. (૫૦)
૩૫. પરમાત્માએ તો બધાને પૂરી વય જીવવા આપી છે. કાયમથી લોકો ઘરડા-બુઢા થઈ પૂરી વય જીવીને જ મરે છે. પરંતુ આ વાણિયાઓએ રાવણની માફક સંસારમાં લોકોના મોતને પોતાના કાબુમાં કરી લીધું છે. **પહેલાંના જમાનામાં પિતાના પહેલાં પુત્ર મરતો ન હતો.** પરંતુ અત્યારના સમયમાં પિતાના પહેલાં પુત્ર મરી જાય છે. તો શું પહેલાં અને અત્યારે ઈશ્વર બીજો હતો? પરંતુ ઈશ્વર તો એકનો એક જ છે **આવાં-આવાં પાપ તો આ વાણિયાઓએ જાહેર ચલાવ્યાં છે.** જેને આખું વિશ્વ પોતાની આંખે જોઈ રહ્યું છે. (૫૦-૫૧)
૩૬. આ વાણિયાઓએ તમારી બુદ્ધિને રાક્ષસી પાપથી ખરાબ કરી છે. તેથી તમે સંસારના લોકો પાપ કરો છો અને ભક્ત લોકોના નામથી જાનવરોને મારો છો. તેનાથી જગતની બુદ્ધિ રાત-દિવસ ખરાબ થઈ જાય છે. પરંતુ આ વાણિયાઓએ તો પોતાનો સ્વાર્થ પૂરો કરવા આ રાક્ષસી પાપ ચલાવ્યું છે. (૫૧)
૩૭. દુનિયાનું ભલું થાય અને પરમેશ્વર ખુશ થાય તેવું તમોને બતાવે તો તમે તેનો સ્વીકાર કરતા નથી. નીતિ ધર્મની વાત સ્વીકારવા તમારો આત્મા તૈયાર થતો નથી અને પાપની વાતો માટે તમારો આત્મા તરત તૈયાર થઈ જાય છે. તેનું કારણ એ છે કે વાણિયાઓએ પોતાના રાક્ષસી પાપથી બધાની બુદ્ધિ ખરાબ કરી દીધી છે. (૫૧)
૩૮. **સતયુગમાં કોઈ વાંઝિયા રહેતા નહિ. બધાને સંતાન થતાં અત્યારે જે લોકો વાંઝિયા રહે છે. તેમને સંતાન થતાં નથી**

તેનું કારણ આ વાણિયા લોકોના ઘરનું રાક્ષસી પાપ છે. જે સ્ત્રી-પુરુષના નામનું પાપ કરાવે, તેને બાળકો થતાં નથી. કોઈ કોઈને એવું પણ સુઝાવે છે, કે ભૈરવના નામના કે દેવીના નામના બકરા-પાડા વગેરે ચઢાવો તો તેમને પુત્ર પેદા થશે. અને લોકો તેમના નામથી બકરા-પાડાની બલિ ચઢાવે, તો તેમને પુત્ર પેદા થાય છે. જ્યારે વાણિયા તેમના નામનું પાપ

સન ૨૦૦૫માં પ્રકાશિત 'જગત હિતકારણી'ના ગુજરાતી અનુવાદનું ટાઈટલ

છોડી દે છે, ત્યારે તેમને પુત્ર જન્મે છે. અને જો વાણિયા તેમના નામનું પાપ કરવાનું છોડે નહિ, તો બાળકનો જન્મ થતો નથી. (૫૧-૫૨)

૩૯. રાવણે તો થોડું જ પાપ ચલાવ્યું હતું, પણ આ વાણિયાઓએ તો એટલું બધું પાપ કરવાનું શરૂ કર્યું છે, કે દુનિયાના હાથે દેવતાઓ ઉપર જાનવરોને મરાવે છે. આ બધું હું અને તમે બધા જાણીએ છીએ. (૫૨)

૪૦. જ્યાં ગુપ્ત પાપ સમુદ્રની વચ્ચે થઈ રહ્યું છે, ત્યાં વાણિયાઓ સિવાય બીજું કોઈ પણ જઈ શકતું નથી. તેથી વાણિયાઓની

જાળની કોઈનેય પણ ખબર પડી શકતી નથી. (૫૨)

૪૧. પહેલાંના જમાનામાં સોના-ચાંદીના ઠાઠમાઠ હતાં તે અત્યારે નથી, તો તે ક્યાં ગયાં? પહેલાંના જમાનામાં ધન બહુ હતું અને સોના-ચાંદીની ખાણો પણ હતી. આ સૌદાગર મહાજનો એ આ ખાણોને ગૂમ કરી દીધી છે. સોના-ચાંદીની ખાણો છે તે જમીનમાતાની ચરબી છે. પરંતુ આ વાણિયાઓ જમીનમાતાના નામનું પાપ કરાવે છે તેથી ચરબી ઓગળી ગઈ છે. આ વાતનો તમારે લોકોને વિચાર કરવો જોઈએ, કે દરેક પ્રદેશમાં સોના-ચાંદીની ખાણો હતી. તે ક્યાં ગઈ? (૫૩)
૪૨. આ વાણિયા લોકો જ્યારથી કાળ પાડવા લાગ્યા છે ત્યારથી જાત-જાતના રોગ જમીન માતાને કરી દીધા છે. (૫૩-૫૪)
૪૩. આ વાણિયા મહાજનોએ જમીનમાતાને જાદુથી રોગ કરીને બિમાર કરી છે. જેથી તેનું રૂપ જમીનમાતા ગુમાવી બેઠી છે. તેથી પથ્થરોની ખાણોનું એટલે કે પહાડોનું રૂપ (તેજ) જતું રહ્યું છે અને હીરા પત્થાની રોશની પણ ચાલી ગઈ છે. (૫૪)
૪૪. આ સોના-ચાંદીની ખાણો હતી, તે હવે જમીન આસમાનમાં પણ રહી નથી. અને બધી જ ચીજો નિસ્તેજ થઈ ગઈ છે. તેનું કારણ એ છે, કે આ વાણિયા લોકો જમીન માતાના નામનું પાપ કરાવે છે. તેથી જ જમીનમાતાના શરીરમાં બારે મહિના તકલીફ રે છે. (૫૪)
૪૫. જેવી રીતે રાવણે અને હરણાકંસે ત્રણ લોકોની બુદ્ધિ ભ્રષ્ટ કરી દીધી હતી. તેવી જ રીતે સૌદાગર મહાજનો એ પણ ત્રણ લોકોની બુદ્ધિ ભ્રષ્ટ કરી દીધી છે. જેથી ભાઈ-ભાઈમાં સંપ રહ્યો નથી. દુનિયાની બુદ્ધિ રાક્ષસી પાપથી એટલી બધી ખરાબ કરી છે, કે માણસો નાસમજ જાનવરોની માફક થઈ ગયા છે. (૫૪)
૪૬. રાક્ષસી વેદનાં પુસ્તકો અને ટીપણાં વગેરે છે, તે બધાં વાણિયાઓના ઘરેથી ચલાવેલાં છે. તે પુસ્તકોને કામમાં લઈને દુનિયા બધી ભૂલમાં પડી છે. (૫૫)
૪૭. આ દુનિયામાં લોકોને ભુલાવવા માટે આવી આવી વાતો વાણિયાઓએ પુસ્તકો અને ટીપણાંમાં ચલાવી છે. આ જમાનાના લોકો ગીતાને ખૂબ માને છે, જેમાં લખ્યું છે, કે શ્રી કૃષ્ણજી મહારાજે પોતાના મોંઢામાં ત્રણ લોકનાં દર્શન અર્જુનને કરાવ્યાં હતાં, તે વાત પણ દુનિયાને ભુલાવવા માટે જૂઠી ચલાવાઈ છે. અને પુસ્તકો પણ દુનિયામાં જૂઠાં ચલાવ્યાં છે. (૫૬)
૪૮. વરસાદ વરસે છે, તેને દુનિયા ઈન્દ્ર મહારાજ કહે છે, તે ઈન્દ્ર મહારાજ તો જગતને તારવાવાળા અને દીન દયાળું છે. પરંતુ આ વાણિયાઓએ એવી જૂઠી જાળ ચલાવી છે, કે પાણી માણસ બનીને અહલ્યા સાથે હરામ કાર્ય કરવા આવ્યું. ઈન્દ્ર મહારાજ પાણીનું જ નામ છે. પાણી તો દીન દયાળ છે અને જમીન આસમાન બધું જળની જ માયા છે. અને પાણીની જ ઉત્પત્તિ છે, તેથી પાણી કોઈ માણસ થોડું છે? પાણી તો વરસે ત્યારે જમીનમાતા પીવે છે. તે બધા જુએ છે. જો કે સંસારે ગૌતમ ઋષિની પત્નીને પાપ લગાવ્યું છે તે વાણિયાઓનું જાળ છે. (૫૭)
૪૯. સંસારના લોકો એવું કહે છે, કે અહલ્યા પોતાના પતિના શ્રાપથી પથ્થરની બનીને આકાશમાં ચાલી ગઈ હતી. આ વાત બિલકુલ જૂઠી છે. અને એ વિચારવાને યોગ્ય છે. સ્ત્રી પથ્થર થઈ શકતી નથી અને આકાશમાં પણ જઈ શકતી નથી. આ તો વાણિયાઓએ દુનિયાને ભૂલમાં નાખવા માટે રાક્ષસી પાપ ચલાવ્યું છે. આ ગૌતમ ઋષિ અને ઈન્દ્ર મહારાજ વગેરેની વાર્તાઓ જેવી અનેક પ્રકારની જૂઠી વાતો દુનિયામાં પ્રગટ કરી છે. આ બધી વાતો તુલસીકૃત રામાયણમાં જે તુલસીદાસની બનાવેલી છે, અને ભાગવતમાં લખેલી છે, અને અવતાર ચરિત્રમાં પણ લખેલી છે. તમે સંસારના લોકોએ આ પુસ્તકોમાં આ વાતો લખેલી જોઈ હશે અને કદાચ ના જોઈ હોય તો જોઈ લેજો. (૫૮)
૫૦. આવી-આવી અનેક પ્રકારની ઘટનાઓ એક પુસ્તકમાં નહિ પણ હજારો પુસ્તકોમાં લખેલી છે. તો તમે સંસારના લોકો જોઈ લો, કે આ જૂઠનો કોઈ પાર નથી. હજારો વાતો જૂઠી રાક્ષસી પુસ્તકોમાં લખી દીધી છે. અને દુનિયા આંધળી એ પુસ્તકમાં લખેલી વાત સાચી માનીને ચાલે છે. કારણ કે દુનિયાની બુદ્ધિ તો રાક્ષસી પાપથી કેદ છે. તેથી જૂઠ પણ સાચું લાગે છે અને વાતનો વિચાર કરતા નથી, કે આ પુસ્તકોમાં લખેલી વાતો સાચી છે, કે જૂઠી. આવી જૂઠી ઘટનાઓ આ મહાજનોએ પુસ્તકોમાં લખીને પહેલાંના સાચા લોકો જે થઈ ગયા છે. તેમના નામથી આ રાક્ષસી પુસ્તકો દુનિયાનું ખરાબ કરવા માટે ચલાવી દીધા છે. આવું કરવાથી વાણિયા લોકોની જાળ દુનિયામાં જાહેર ન થાય તેથી આ વાણિયાઓએ આવાં પુસ્તકો આગળના સાચા લોકોના નામથી લખીને ચલાવી દીધાં છે. અને દુનિયાના લોકો એ પુસ્તકોને પહેલાંના સાચા લોકોનાં લખેલાં સમજીને ચાલે છે. (૬૦)
૫૧. રાક્ષસી પુસ્તકોમાં આ મહાજનોએ એવી ચાલાકી કરી છે, કે પુસ્તકો પરમેશ્વરના નામનાં ચલાવ્યાં છે. વળી તેમાં

- કોઈ-કોઈ વાત સાચી પણ લખી દીધી છે. જેથી દુનિયાના લોકો તે પુસ્તકોને રાક્ષસી અને જૂઠી ના સમજે, તે માટે આવી હોંશિયારી કરેલી છે. (૬૦)
૫૨. રાવણના સમયમાં રામચંદ્રજી અને કંસના સમયમાં શ્રી કૃષ્ણજી જેવા લોકોએ આવાં રાક્ષસી જાળનાં પુસ્તકો અને ટીપણાંને પાણીમાં ડૂબાડીને તેનો નાશ કર્યો હતો. (૬૧)
૫૩. **શ્રી કૃષ્ણ મહારાજે પોતાના હાથથી આખા પહાડને ઊઠાવી લીધો હતો. અને તે પહાડ વડે વ્રજની ઉપર છાંયો કરીને વ્રજને પાણીથી ડૂબતું બચાવ્યું હતું. આ વાત પણ જૂઠી છે.** વિચાર કરવા લાયક છે. કારણ કે પહાડ કોઈનાથી પણ ઊઠાવી શકાતો નથી. કારણ કે શું પહાડ એક શેર, બે શેર કે બે મણનો હતો, કે જેને ઊઠાવી લીધો હશે? **આ વાત સૌદાગર મહાજનોના રાક્ષસી પાપની છે.** હવે તમે સંસારના લોકો આ વાત ઉપર વિચાર કરીને હોંશિયાર થઈને આ વાણિયાઓના પાપને છોડાવો. (૬૨)
૫૪. **આ વાણિયા લોકો દુનિયામાંથી ત્રણ ભાગના લોકોને બરબાદ કરી નાખશે.** (૬૫)
૫૫. પહેલાં પણ રાવણની માફક આ વાણિયાઓએ રાક્ષસી પાપ ચલાવ્યું હતું. પરંતુ જ્યારે તેમના જાળની ખબર રાજા-બાદશાહોને પડી, ત્યારે તેમણે તપાસ કરેલી, ત્યારે વાણિયાઓને સજા કરેલી અને જેટલાં પણ મંદિર જૈન ધર્મનાં હતાં તે એક-બે વખત પડાવી નાખ્યાં હતાં, અને મંદિરોની અંદર મૂર્તિઓ હતી તેનાં નાક-કાન કાપી નાખેલાં. (૬૬)
૫૬. અત્યારે તો દુનિયાના લોકો વધુ છે અને જૈન વાણિયાની જાતના લોકો ઓછા છે. આ વાણિયાઓએ એવું વિચારી રાખ્યું છે, કે જ્યારે સંસારની અંદર રાજા-બાદશાહ અને વ્રજ થોડી રહે, ત્યારે અમે વાણિયા અમારું રાજ કરશું. જ્યાં સુધી દુનિયાની વસતિ વાણિયા કરતાં વધુ છે ત્યાં સુધી વાણિયા ડરે છે. સંસારના લોકો ઓછા થઈ ગયા, તો તે તરત જ તેમનું રાજ સ્થાપી દેશે. (૬૮)
૫૭. આ વાણિયાઓ સંસારને મારવા ઇચ્છે તો લોકોની જ બુદ્ધિ ભ્રષ્ટ કરીને અંદરો-અંદર લડાવીને મારી નાખે છે. (૬૯)
૫૮. હિન્દુસ્તાનમાં હિન્દુ-મુસલમાનોનાં સંતાનોને આ વાણિયા વિદેશીયોને લાવીને તેમના રાક્ષસી પાપથી બુદ્ધિ ખરાબ કરીને મરાવે છે. (૬૯)
૫૯. **જેવી રીતે દુનિયાના લોકોને સપનું આવે છે, તેવી રીતે સાધુ અને ફકીરોને પણ સપનું આવે છે. આ વાણિયાઓ તેમને પણ કંઈનું કંઈ દેખાડી દે છે અને સાધુ ફકીર આ સપનાને પરમેશ્વરની કુદરત સમજે છે. જેવું સપનું જુએ છે તેવું જ થઈ જાય છે. પરંતુ આવો ખ્યાલ દુનિયામાં કોઈ સાહેબ કરતા નથી કે આ વાણિયાના ઘરનું રાક્ષસી પાપ છે. (૬૯-૭૦)**
૬૦. **આ વાણિયાઓનું જૂથ હિન્દુસ્તાનમાંથી રાવણની માફક પાપ કરવા માટે નીકળ્યું છે.** (૭૧)
૬૧. જૈન મંદિરો તોડવાની અને મૂર્તિઓના નાક કાપવાની જરૂરિયાત એટલા માટે ઊભી થઈ હતી. કે આ સૌદાગર મહાજનોએ રાક્ષસી વિદ્યાનું પાપ ચલાવ્યું હતું એ વાતની બાદશાહને ખબર પડી જવાને કારણે જૈન વાણિયાઓનાં મંદિર અને મૂર્તિઓને તોડાવી નાખ્યાં હતાં. તે છતાં પણ સૌદાગર મહાજનો પોતાની જાત ઉપર જઈને અત્યારે પણ એવી જ રીતે રાક્ષસી પાપ ચલાવી રહ્યા છે. (૭૧)
૬૨. આ વાણિયાઓ જાદુ કરતાં ઘણીવાર ઝડપાઈ પણ ગયા છે અને સજા પણ ભોગવી છે. કેટલીય વાર ધર્મની અને ગાય સૂવરના સોગંધ પણ લીધા છે. (૭૫)
૬૩. જ્યાં સુધી તમે સંસારના લોકો **આ સૌદાગરોને કષ્ટ નહિ આપો અને સજા નહિ કરો અને તેમની તપાસ નહિ કરો ત્યાં સુધી** આ વાણિયા રાક્ષસી પાપ કરવાનું કદાપી છોડશે નહિ. (૭૫)
૬૪. આ સૌદાગરોની માર-ઝૂડ કરીને તપાસ કરો. (૭૬)
૬૫. જે પુસ્તકો હિન્દુ-મુસલમાન વાંચે છે, તે બધા વાણિયાના ઘરેથી ચલાવેલાં છે. અને જાળની ખબર દુનિયાને આજ સુધી થઈ નહોતી. પરંતુ હવે અમને સાધુ અનુપદાસે અમારા સંતાનોની જિંદગી બચાવવા તમારી જાળથી પરિચિત કર્યા છે. તેથી તમારી જાળની અમોને ખબર પડી છે. નહિતર આજ સુધી અમે બધા સંસારના લોકો તમારી જાળથી અજાણ હતા. પરંતુ બાબાએ અમારા સંતાનોને બચાવવા અને દુનિયામાં સત્યયુગ લાવવા માટે તમારા પાપને પ્રગટ કર્યું છે. જે તમે વાણિયાઓ રાત-દિવસ દુનિયાના નામનું પાપ કોઈ ટાપુ ઉપર કરાવી રહ્યા છો, તે નહીં બતાવો તો **અમે તમોને તમારા બાળ બચ્ચાં સાથે મારી નાખીશું.** (૭૬-૭૭)
૬૬. આ સૌદાગરોને એવો-એવો ડર આપવાથી થોડું ઘણું પાપ કરવાની જગ્યા બતાવશે. કારણ કે આ **જૈન સૌદાગર મહાજન**

ખૂબ કપટી અને અપ્રમાણિક છે. (૭૭)

૬૭. જ્યાં સુધી સંસારના લોકો આ સૌદાગર મહાજનોને સજા નહીં કરે ત્યાં સુધી મહાજનો પોતાના કુકર્મોને છોડશે નહિ. (૭૭)

॥ શ્રી ॥

પ્રાર્થના

આ પુસ્તક મેં સંસારના બધા જીવાત્માઓના ફાયદા માટે ઘણી મહેનત અને ઘણા રૂપિયા ખર્ચ કરીને તૈયાર કર્યું છે, એટલા માટે બધા સજજનોને મારી પ્રાર્થના છે, કે આ પુસ્તકમાં લખેલી બધી બાબત તમે સમજો અને બીજાને સમજાવો. આ પુસ્તકના એક-એક દૃષ્ટાંતને પૂરતું ધ્યાન આપીને વાંચો, વિચારો, સમજો અને આ વાણિયાઓની જાળથી બચો.

નોંધ : આ પુસ્તક જગત હિતકારણી મૂળ હિન્દી ભાષામાં શ્રી અનુપદાસ - પ્રિન્ટીંગ પ્રેસ છાવણી, એરણપુરમાં તા. ૧૭ એપ્રિલ ૧૯૦૯ ને વૈશાખ વદ બારસ સંવત ૧૯૬૫માં છપાવીને પ્રસિધ્ધ કરેલું છે. જેનું અહીં ગુજરાતી ભાષામાં રૂપાંતર કરેલ છે. ભૂલ ચૂક હોય તો क्षમા કરશો.

ગુજરાતી નકલ

સન્ ૨૦૦૫, વિ.સં. ૨૦૬૨

શ્રી અનુપ મંડળ ટ્રસ્ટ

મુ.પો. ઝુંડાલ, સરદાર પટેલ રીંગરોડ ચાર રસ્તા,
કલોલ હાઈવે, જિ. ગાંધીનગર (ગુજરાત)

II

‘જગત હિતકારણી’ના ગુજરાતી અનુવાદની વિગત દર્શાવતું પાનું

૬૮. સૌદાગર મહાજન દિલ્હી મંડળથી ઊઠીને પાપ કરાવવા માટે રાવણની માફક કોઈ ટાપુ ઉપર ગયા છે. તેઓ ત્યાં દુનિયાના નામનું રાત-દિવસ પાપ કરાવી રહ્યા છે. (૭૭)
૬૯. આપણને તેમના જાળની ખબર પડતી નથી. તેનું કારણ એ છે, કે તેમણે પોતાના રાક્ષસી પાપથી લોકોની બુદ્ધિ પહેલાંથી ખરાબ કરી દીધી છે. એવી રીતે ખરાબ કરી છે, કે તેમને અને તેમના કપટને કોઈ પણ ઓળખી ના શકે. (૭૮)

૭૦. આ વાણિયાઓએ ગુપ્ત પાપનું સ્વર્ગ બનાવ્યું છે, તે તેમના કબજામાં રાખે છે અને ત્યાં પોતાની જ્ઞાતિના લોકોના હાથે દુનિયાના નામનું પાપ કરાવે છે. (૭૮)
૭૧. આ વાણિયાના ઘરોમાં ગુપ્ત પાપની વિદ્યા પેઢી દર પેઢીથી ચાલી આવે છે. (૭૮)
૭૨. આ સૌદાગર મહાજનોએ પણ બલિરાજાના સમય પછી કોઈ ટાપુ પર પોતાના સંતાનોને રાક્ષસી પાપ કરવા ટાપૂ પર મોકલ્યા છે. (૭૯)
૭૩. **આ વાણિયા બેઈમાનો લંકાના ઢેડ છે. (૮૭)**
૭૪. રાવણના સમયમાં આ પાપ લંકામાં જ પ્રગટ હતું. તેથી **વાણિયાઓને લંકાના ઢેડ કહે છે. (૮૭)**
૭૫. **તમે સાચાં વેદનાં પુસ્તકો જાણો છો. આ રાક્ષસી પુસ્તકો આ વાણિયાઓનાં ચલાવેલાં છે. (૮૮)**
૭૬. **આ વાણિયા થોડો ઘણો પ્લેગનો રોગ ચલાવીને પણ સંસારના લોકોને બરબાદ કરી દે છે. (૧૦૭)**
૭૭. **આ જૈન વાણિયાઓએ રાવણ કરતાં પણ વધુ પાપ ચલાવ્યું છે. (૧૧૩)**
૭૮. આ મહાજન જૂઠાઓએ એવું તો પાપ ચલાવ્યું છે, કે જેમ કોઈ માણસ દારૂને પીવે પછી મસ્ત થઈ જાય છે અને સારી કે ખરાબ વાતને બેહોશીમાં સમજી શકતો નથી, એવી રીતે સંસારના લોકો હું સમજાવું છું છતાં સમજી શકતા નથી. કારણ કે આ વાણિયાઓએ બધાની બુદ્ધિ પોતાના રાક્ષસીપાપથી એવી ખરાબ કરી દીધી છે, કે સમજાવવા છતાં સમજતા નથી. (૧૧૩)
૭૯. **હું લોકોને ખૂબ સમજાવું છું, કે આ વાણિયા પાપ કરાવે છે. પરંતુ કહેવા છતાં કોઈ માનતું નથી કે સમજતું નથી. (૧૧૪)**
૮૦. **હજારો રૂપિયાનો ખર્ચ કરું છું. હું દુઃખ ભોગવીને સંસારને જાણ કરું છું, તો પણ સંસાર સમજતો નથી. (૧૧૪)**
૮૧. હું જીવું છું, ત્યાં સુધીમાં આ સૌદાગરનું કપટ છૂટી ગયું તો છૂટી જશે અને સંસારનાં સંતાનો બચી જશે. નહીંતર વાણિયાની ચોરી કોઈ હિસાબે પણ જાહેર નહીં થાય. (૧૧૬)
૮૨. **માલિકના ઘરમાં તો બધાને વય પૂરી આપેલી છે અને આ જમાનામાં તો માણસની વય ૧૨૫ વર્ષની છે. તો ૧૨૫ વર્ષની વય મારી પણ છે. અને મારો જન્મ ચૈત્ર સુદ ૧૪ સંવત ૧૮૦૫નો છે. આ તિથિ અને આ સંવતના હિસાબ મુજબ સંવત ૨૦૩૦ સુધી મારી વય હોવી જોઈએ. આ વય કોઈ માણસે આપેલી નથી, આ તો પરમેશ્વરે આપેલી છે, અને આ રીતે દુનિયામાં બધા લોકોની વય ૧૨૫ વર્ષની છે. પરંતુ આ સૌદાગરો કોઈને પણ પૂરી વય જીવવા દેતા નથી અને કાચી વયમાં મારી નાખે છે. આ વાણિયા મને પણ તેમના રાક્ષસી પાપથી કાચી વયમાં મારી નાખશે. (૧૧૮)**
૮૩. હું તો દુનિયાના સંતાનોને મરતા જોઉં છું, તેથી તેમને જીવતા રાખવા માટે વાણિયાઓના પાપને પરમેશ્વરના લેખે જાહેર કરું છું. (૧૨૩)
૮૪. **આ વાણિયાઓએ બધાની બુદ્ધિ એટલી બધી ખરાબ કરી દીધી છે, કે મારા સમજાવવા છતાં સમજતા નથી અને હસવા લાગે છે, આ ના સમજવાનું પ્રમાણ છે. (૧૨૫)**
૮૫. **હું સમજાવું છું, પરંતુ બધા લોકો બુદ્ધિ ફરવાના કારણે એવું કહેવા લાગે છે, કે બાબા ગાંડા થઈ ગયા છે, કોઈ એમ કહે છે કે ખસી ગયું છે, અહીં-તહીં બકવાસ કર્યા કરે છે. કોઈ એવું કહે છે, કે બાબાનો માલ-સામાન અને જમીન જાયદાદને કોઈ વાણિયાઓએ લઈ લીધી છે, તેથી તેમને બદનામ કરે છે. (૧૨૫)**
૮૬. અરે મારા ભાઈઓ! વાણિયાએ કોઈ મારો માલ-સામાન વગેરે લઈ લીધો નથી. પરંતુ તમારી બુદ્ધિ આ વાણિયાઓએ તમે સમજી ના શકો તે માટે ફેરવી નાખી છે. તેથી તમે લોકો પોત-પોતાના માંદેથી મને ગરીબને આવી, ના કહેવાની વાતો કહો છો. (૧૨૬)
૮૭. **તમે લોકો મને ગાંડો કહો છો, તો મારા દિલમાં મને કેટલું ખરાબ લાગતું હશે! માથું ફોડીને મરી જાઉં એવું વિચારું છું, પરંતુ એવું કરતો નથી, કારણ કે હું જ આ વાણિયાઓની જાળ ને જાહેર નહીં કરું તો પછી કોણ કરશે? (૧૨૭)**
૮૮. **આ વાતની તપાસ અંગ્રેજો વગેરે પણ કરતા નથી. તેમને પણ મૂળ ભેદ મળ્યો નથી. કાચી વયમાં મરવાનો મૂળ ભેદ એ છે, કે માણસો વગરે કાચી વયમાં જાદુ વગર મરતા નથી અને ના તો ઈશ્વરનો હુકમ છે. જાદુની શક્તિથી કાચી વયમાં મરે છે. તેનું ખાસ કારણ એ છે, કે આ સૌદાગર મહાજનો જેના નામનું જાદુ કરાવે છે, તેઓ મરી જાય છે. આ જાદુનું કામ દરિયાઓ વચ્ચે કોઈ ટાપુની ઉપર કરાવી રહ્યા છે. જ્યાં સૌદાગર મહાજનોના સિવાય કોઈ જઈ શકતું નથી. (૧૩૦)**

૮૯. રાવણ સંસારના હાથે દેવતાઓ ઉપર હાડ માંસ નંખાવી રહ્યો હતો, તેવી રીતે આ વાણિયાઓ પણ અત્યારે સંસારના હાથે દેવતાઓ પર હાડ માંસ નંખાવી રહ્યા છે. (૧૩૦)
૯૦. આ વાણિયા એવા દુષ્ટ અને હરામખોર છે, કે તે પોતાના પાપથી અટકતા નથી. (૧૩૨)
૯૧. વાણિયાઓએ જાદુના બળથી જોતજોતામાં તો રાજાના ખજાનાઓને જમીનના રસ્તે ખેંચી લીધા છે. (૧૩૨)
૯૨. જ્યારે આ વાણિયાઓ કોઈના ભંડારને ખેંચવા ઇચ્છે છે, ત્યારે પહેલાં જમીન ફાટવાના નામનો જાદુ કરાવે છે. જ્યારે જાદુના અત્યાચારથી જમીન માતા ફાટી જાય છે ત્યારે રાજાના ભંડારને ખેંચી લે છે. પરંતુ જાદુ મહાજનો સમુદ્રની ઉપર કોઈ ટાપુમાં કરાવે છે, કે જ્યાં ચોરાસી લાખ કુંડીઓ લોહીપરંની બનાવી છે. (૧૩૨-૧૩૩)
૯૩. આ વાણિયા એવું પણ કરે છે, કે પહેલાંના જમાનામાં ભક્ત લોકો મહાદેવ અને દેવી દેવતા વગેરે થઈ ગયા છે, તેમની સમાધિઓની ઉપર લોકો બકરા-પાડા વગેરે ચઢાવે છે. (૧૩૪)
૯૪. આ મહાજન લોકો ધરતીમાતાને સાંધાના વાનો રોગ કરી દે છે. (૧૩૪)
૯૫. જેવી રીતે માણસના શરીરમાં સાંધાના વાના કારણે શૂળ ભોંકાય અને દુઃખના લપકારા થતા-થતા ઘણી ઝડપથી કમરમાં અથવા પગમાં જઈને થવા લાગે, તો તેનાથી માણસને ઘણું કષ્ટ થાય છે, આવી જ રીતે જમીનમાતા પણ આ રોગથી ખૂબ દુઃખી થાય છે. (૧૩૪-૧૩૫)
૯૬. મંદિરોની મૂર્તિઓને પણ જાદુની શક્તિથી તેઓ ઇચ્છે, તે મુજબ દૂર સુધી જમીન ફાડીને બહાર નીકાળે છે. (૧૩૫)
૯૭. આ મૂર્તિઓને કાઢવાનું, જમીનને ફાડવી, કાળ વગેરેનું પડવું, જાત-જાતની બિમારીઓનું થવું, ખજાના વગેરેને ખેંચવું, અક્કલ વગેરેને ફરવું, વરસાદનું ના થવું, નાની વયમાં મૃત્યુ થવું, આ બધું જાદુથી થઈ રહ્યું છે અને આ ઇન્દ્રજાળ જાદુ રાવણની માફક બલિરાજાના પછી આ વાણિયાઓએ ચલાવી રાખ્યું છે. (૧૩૬)
૯૮. જેવી રીતે આ બધા પરચા થઈ રહ્યા છે, તે બધા જૈન વાણિયાઓના ચલાવેલા છે. (૧૩૬)
૯૯. આ જાદુ કે પાપના વિશે બાદશાહ એડવર્ડ બહાદુરની સામે અરજ કરીને બંધ કરાવવામાં આવે. આ પાપની શોધમાં વિલાયતના બધા અંગ્રેજો છે. તેઓ તપાસ કરી રહ્યા છે, કે એવી કઈ વાત છે, કે જેનાથી વર્ષો વર્ષ કરોડો માણસો કોલેરા અને પ્લેગ વગેરેની બિમારીને કારણે મરી જાય છે અને કરોડો લોકો નાની વયમાં બીજી ઘણી બિમારીઓના કારણે મરી જાય છે? પરંતુ અત્યાર સુધી ચોખ્ખે-ચોખ્ખી ખબર પડી નથી, કે આ બધું કયા કારણથી મરી જાય છે. આ વાતથી હું સાધુ અનુપદાસ હકીમો, તબીબો અને ડોક્ટરો અને સંસારના બધા લોકો અને અંગ્રેજોને માહિતગાર કરું છું, તો તેનો બંદોબસ્ત કરો જેથી કોઈ માણસ કાચી વયમાં મરે નહિ. સૌદાગર મહાજન જમીન માતાને દૂબળી થઈ જવાના, સ્ત્રી, પુરુષોને નાની વયમાં મરવાના, હવા વધુ ચાલવાના, ઝાડ વગેરેને જમીનથી ઉખાડવાના, વરસાદ જમીન પર ના થવાના, સંસારના લોકોની બુદ્ધિ ભ્રષ્ટ થવાના, પરસ્પરીથી ભોગ કરવાના, જાનવરોથી ખરાબ કામ કરાવવાના અને સ્ત્રીઓને વાંઝણી રહેવાના નામનું પાપ ચોરાસી લાખ કુંડીઓ ઉપર કરાવીને, ચોરાસી લાખ જીવાત્માઓને દુઃખ આપે છે અને આ સૌદાગર લોકો તડપાવે છે, ત્યારે આ પાપ બધાને લાગી જાય છે. તેઓ જેવી રીતનું પાપ કરાવે છે, તેવી રીતનું ખરાબ થાય છે. (૧૪૦)
૧૦૦. સંસારમાં બધાની બુદ્ધિ આ સૌદાગરોના રાક્ષસી પાપથી ફેરેલી છે, તો એવી રીતે અદાલતમાં ન્યાય કરવાવાળાની બુદ્ધિ પણ રાક્ષસી પાપથી આ વાણિયાઓએ ફેરવી દીધી છે. એટલા માટે અદાલતમાં જે વાણિયો જૂઠો છે તે સાચો થઈ જાય છે. (૧૪૩)
૧૦૧. દુનિયામાં તમામ લોકોની અને રાજા બાદશાહોની બુદ્ધિ કેદ થયેલી છે. તેથી તે જૈન વાણિયાઓને જ સાચા માને છે. (૧૪૫)
૧૦૨. રાક્ષસી પાપથી વાણિયાઓએ સંસારના તમામ લોકોને જૂઠાની જેવા કરી દીધા છે. (૧૪૭)
૧૦૩. ન્યાયાધીશોની બુદ્ધિ અને સંસારના બધા લોકોની બુદ્ધિ આ વાણિયા મહાજનોએ પોતાના વશમાં કરી રાખી છે. તેથી ન્યાય કરવાવાળા લોકોને સાચા અને જૂઠાની સમજ પડતી નથી. (૧૪૭)
૧૦૪. આ વાત પણ ખૂબ ધ્યાન દઈને વિચારવા જેવી છે, કે મારા જીવતા જીવતામાં રાજા-બાદશાહોએ એકદીલ થઈ આ સૌદાગરોના રાક્ષસી પાપને એક મન થઈ છોડાવવાનો પ્રયત્ન કર્યો, તો હું વિશ્વાસ રાખું છું કે જરૂર છૂટી જશે, નહિ તો પછી તમારા લોકોથી ક્યારેય નહિ છૂટે. કારણ કે તમને એમના કપટની પૂરેપૂરી જાણ નથી. (૧૪૮)
૧૦૫. આ વાણિયાઓ દરિયાઓની વચ્ચે કોઈ ટાપુ ઉપર ગુપ્ત પાપો કરાવી રહ્યા છે, કે જેથી દિવસે ને દિવસે દુનિયામાં ખરાબ થતું જાય છે. (૧૪૮)

૧૦૬. તમે બધા સાહેબો લાગણી રાખીને અને એક મન થઈ એમની જાળને મારા જીવતા જીવતામાં બંધ કરાવશો તો બંધ થશે નહિ તો **મારા મરી ગયા પછી તમારાથી આ સૌદાગરોનું રાક્ષસી પાપ બંધ થશે નહિ.** (૧૪૮)
૧૦૭. **મારા મૃત્યુ પછી જો તમે આ સૌદાગરોના પાપ (જાદુ)ને બંધ કરાવવા બંદોબસ્ત કરશો, તો તમારાથી બંધ નહિ કરાવી શકાય.** (૧૪૯)
૧૦૮. જે માણસે આ વાણિયાઓનું રાક્ષસી પાપ પકડ્યું હતું, તો એ જ સમયે તેમના રાક્ષસી પાપને છોડાવીને **વાણિયાઓને મારી નાખ્યા હોત, તો ફરીથી આ રાક્ષસી પાપ ચાલતું નહીં, પરંતુ ગુપ્ત પાપ કરવાવાળાને માર્યા નહિ તેથી ગુપ્ત પાપ ચાલી રહ્યું છે.** (૧૫૦)
૧૦૯. પહેલાં કોઈ રાજાએ રાક્ષસી પાપ કરવાના કારણે આ સૌદાગરોને સારી રીતે કષ્ટ આપ્યું હતું. તે ઉપરાંત જાદુ કરવાના કારણે જ આ વાણિયા લોકોનાં મંદિરો પણ પડાવી દીધાં હતાં. ત્યારે પણ સાચું બોલ્યા નહોતા, તો અત્યારે કેવી રીતે સાચું બોલશે? (૧૫૦)
૧૧૦. રાજાઓ તમારે એ વાત ધ્યાનથી સમજવી જોઈએ, કે જ્યાં સુધી એ પાપને નહિ છોડે ત્યાં સુધી **એમની પ્રજા સાથે કોઈને જીવતા ના છોડતા.** (૧૫૧)
૧૧૧. **મારા જીવતાં-જીવતાં તેમનું પાપ કરવાનું છૂટી જાય, નહીં તો ફરી નહિ છૂટે.** (૧૫૧)
૧૧૨. પહેલાંના સમયનું ખૂબ ધન હતું. તે આ વાણિયાઓએ પોતાના રાક્ષસીપાપથી ખેંચી-ખેંચીને કોઈ ટાપુ ઉપર જમા કરી રાખ્યું છે. તે ધન તો દુનિયાના લોકોને ખબર ના પડે તે રીતે ખેંચીને ભેગું કરેલું છે. (૧૫૨)
૧૧૩. **જો હું આ સૌદાગરોની જાળથી રાજા-બાદશાહોને માહિતગાર કરું છું. તો આ સૌદાગરો પોતાના રાક્ષસી પાપથી તેમની બુદ્ધિને ફેરવી નાખે અને તેમના જ મોઢેથી એવી-એવી વાતો ખરાબ અને ઢંગલિનાની કહેવડાવે છે, કે સાધુ અનુપદાસ સંસારમાં જે વાણિયાઓની જાળને જાહેર કરી છે અને કપટ-કપટ પોકારતો ફરે છે, તો તે સાધુને વહેમ થઈ ગયો છે.** (૧૬૦)
૧૧૪. જો હું આ મહાજનોની જાળ સંસારને દેખાડી રહ્યો છું. તો મને આ લોકો પાગલ અને સ્વાર્થી કહે છે. (૧૬૧)
૧૧૫. મને એવી-એવી વાતો તો ના કહો, કે ગાંડો, પાગલ અને વહેમી થઈ ગયો છે. સંસારના લોકોનો કોઈ દોષ નથી, તેમને તો રાક્ષસી પાપથી આ મહાજનો એવું જ સુઝાડે છે. (૧૬૧)
૧૧૬. આ વાણિયાનું જાળ બંધ કરવામાં આવે અને હું આ જાળને બંધ કરાવવા માટે સને (૧૮૮૧)થી કોશિશ કરી રહ્યો છું. તો ત્યારથી કોશિશ કરતાં કરતાં અમૂક રજવાડાઓને સમજાવીને મારી તરફેણમાં કરી લીધા છે અને જાણ કરી દીધી છે. (૧૬૧)
૧૧૭. **આ સૌદાગરોએ એવી અક્કલ ખરાબ કરી છે કે સમજાવવા છતાં સમજતા નથી. વાણિયાઓના કપટી પરચા સરાસર ચાલી રહ્યા છે, તેને સાચા માને છે. અને કુદરતે કર્યું એવું માને છે.** તેથી હું અફસોસની સાથે તમારા લોકોની ઓછી બુદ્ધિને અને વાણિયાઓના રાક્ષસી પાપને પહેલાંથી લખીને જાહેર કરું છું. જેથી લોકોને પોતાની ઓછી બુદ્ધિનો ખ્યાલ થાય. (૧૬૧)
૧૧૮. **“આ પુસ્તક કોઈ ધર્મની કે જ્ઞાનની બાબતે નથી”** (૧૬૨)
૧૧૯. વાણિયાઓએ પોતાના રાક્ષસી પાપની તાકાતથી બધાની બુદ્ધિને ખરાબ કરી દીધી છે. જેથી લોકો ભુલેલા અને છકેલા થઈ ગયા છે. (૧૬૨)
૧૨૦. જમીનમાતા પણ જૈન સૌદાગરોના રાક્ષસીપાપના કારણે બિમારીઓ ભોગવી રહી છે. (૧૬૨)
૧૨૧. આ વાણિયા એવા **કજાત** છે, કે જેવી રીતે હિન્દુસ્તાનને અંદરો-અંદર લડાવીને બરબાદ કરી દીધું છે, એવી રીતે બધી વિલાયતોને આપસમાં લડાવીને બરબાદ કરી દેશે. **આ વાણિયા ષડયંત્ર કરે છે.** (૧૬૭)
૧૨૨. **જ્યારે માણસ મરવાનો થાય છે, ત્યારે આ વાણિયા તેમના રાક્ષસીપાપથી મરવાવાળાની જીભને બોલતી બંધ કરી નાખે છે અને કાચી વયમાં જાદુથી મારી નાખે છે.** (૧૭૯)
૧૨૩. એ ખબર પડતી નથી, કે આ વાણિયાઓના રાક્ષસીપાપથી દુનિયાના તમામ લોકોને માહિતગાર કરું છું, તો પણ લોકો સાંભળતા નથી અને સમજતા નથી. ઉલટાનું બુદ્ધિ ફરી જવાને કારણે આ સંસારના રાજા-બાદશાહ અને સાધુ-સંત મને પાગલ કહે છે અને સમજતા નથી. તો તેમની એવી બુદ્ધિ ખરાબ કરી દીધી છે. (૧૮૨)

૧૨૪. જે ધન વાણિયાઓએ રાક્ષસી પાપથી ભેગું કર્યું છે, તેને સંસારના લોકો બધા વહેંચી લઈને લઈ લેશે તો કોઈ દોષ નથી. (૧૮૧)
૧૨૫. પહેલાંના જમાનામાં સૂર્ય ચંદ્ર પોતપોતાના નિયમ પ્રમાણે ઉગતા હતા, કે જ્યારે દિવસ થતો હતો ત્યારે સૂરજ ઉગતો હતો અને ચંદ્ર પણ પૂનમ જેવો ઉગતો હતો. તો સંસારમાં કહેવાય છે, કે સત્યુગમાં ચંદ્રમા કાયમ પૂરો ઉગતો હતો. જ્યારથી ચંદ્રમાના નામનું પાપ કરાવવાનું શરૂ કર્યું છે ત્યારથી ચંદ્રમા પૂરો ઉગતો નથી. (૨૧૮)
૧૨૬. “વદ એકમથી ચંદ્રમાના નામનું પાપ કરવાનું શરૂ કરે છે તે અમાસ સુધી પંદર દિવસ પાપ એવી રીતે કરાવે છે, કે વદ એકમે થોડું પાપ કરાવી ચંદ્રની કળા થોડી ઓછી ઘટાડે છે. પછી બીજના એકમ કરતાં વધુ પાપ કરાવીને ચંદ્રની કળા એકમ કરતાં થોડી વધુ ઘટાડે છે. પછી બીજ કરતાં ત્રીજના પાપ વધું કરાવે છે, ત્યારે ચંદ્રમાની કળા બીજ કરતાં વધુ ઘટાડે છે. પછી ત્રીજ કરતાં ચોથના વધુ પાપ કરાવે છે ત્યારે ચંદ્રમાં ત્રીજ કરતાં વધુ ઘટે છે. ચૌથ કરતાં પાંચમના વધુ પાપ કરાવે છે ત્યારે ચંદ્રમાની કળા ચૌથ કરતાં વધુ ઘટે છે. આવી રીતે વદ પક્ષમાં પંદર દિવસ સુધી એટલે કે અમાસ સુધી દિવસે ને દિવસે વધુ પાપ ચંદ્રમાના નામનું કરાવે છે. તેથી તેની કળા ઘટતી જાય છે અને અમાસના એવી રીતે વધુ પાપ કરે છે, કે ચંદ્રમાં બિલકુલ નથી ઉગતો. અને ચંદ્રમાની કળા ઘટતાં-ઘટતાં અમાસ સુધી તો અંધારી રાત થઈ જાય છે. પછી એકમથી પાપ કરવાનું ધીમે-ધીમે ઓછું કરતા જાય છે, તો ચંદ્રમાની કળા થોડી વધે છે. અને બીજના પાપ એકમ કરતાં ઓછું કરે છે, તો ચંદ્રમા દેખાવા લાગે છે અને આ રીતે દિવસે ને દિવસે પાપ કરવાનું ઓછું કરતા જાય છે, તો દિવસે ને દિવસે ચંદ્રમાની કળા વધતી જાય છે. તો પૂનમ સુધી ચંદ્રમાં પૂરો ઉગે છે. કારણ કે પૂનમના ચંદ્રમાના નામનું પાપ બિલકુલ છોડી દે છે ત્યારે ચંદ્રમાની પૂર્ણ જ્યોત થાય છે.” (૨૧૮-૨૧૯)
૧૨૭. “આ રોગ એવો છે, કે જેમ માણસને આધાસીસીનો રોગ થાય છે અને માથું દુઃખે છે. એવી રીતે જમીનમાતાને આ આધાસીસીનો રોગ જાદુથી કર્યો છે માટે ચંદ્રમાને ઘટાડે છે. આ આધાસીસીનો રોગ બારે મહિના ચાલુ રાખે છે. એક ફક્ત પુનમના દિવસે નથી કરાવતા. ત્યારે ચંદ્ર પૂરો ઉગે છે.” (૨૧૯)
૧૨૮. આ વાણિયા સૂરજ-ચંદ્રામાને એવાં ગ્રહણ કરાવે છે, કે પહેલાંના જમાનામાં રાવણ સૂરજ-ચંદ્રમાને ગ્રહણ કરતો હતો. (૨૧૯)
૧૨૯. જ્યારે આ રાક્ષસીપાપ બંધ થશે, ત્યારે સત્યયુગની માફક કાયમ પૂરો ચંદ્રમા ઉગશે. (૨૧૯)
૧૩૦. જમીનમાતાને કરોડો રોગ છે. તે આ વાણિયાઓએ જાદુની શક્તિથી કરેલાં છે. (૨૨૨)¹³

13. આટલાં જ બીજાં અવતરણો આ પુસ્તકમાંથી આપી શકાય તેમ છે, પરંતુ મને લાગે છે કે અનોપદાસની મૂર્ખતા દર્શાવવા માટે આટલાં અવતરણો કાફી છે.